

BEFORE THE HON'BLE NATIONAL GREEN TRIBUNAL,
WESTERN ZONE BENCH, PUNE
ORIGINAL APPLICATION NO. 14/2025

Kailas Narke

... Applicant

V/s.

M/s Maharashtra Enviro Power Limited & Ors.

... Respondents

REPLY AFFIDAVIT BY RESPONDENT NO. 8,
GROUNDWATER SURVEYS AND DEVELOPMENT AGENCY (GSDA)

I, Diwakar N. Dhote Age:53 years, working as Senior Geologist, in the office of Senior Geologist, Groundwater Surveys and Development Agency, Pune. Water Supply and Sanitation Department, Government of Maharashtra do hereby state on solemn affirmation as under –

I am well conversant with the facts of the present case and I am competent to swear this Affidavit based upon the records available with this office.

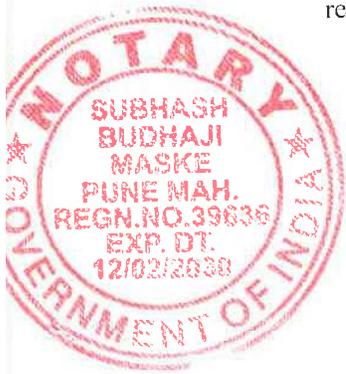
1. The present Application has been filed against the Respondent No. 1, M/s Maharashtra Enviro Power Limited (“MEPL”), having its Common Hazardous Waste Treatment, Storage and Disposal Facility (“CHWTSDF”) at Plot No. P-56, Ranjangaon, MIDC, Taluka Shirur, District Pune, for alleged environmental pollution of air, water, soil and underground resources and serious health impact due to operation of CHWTSDF and non-compliance of the terms and conditions of Environment Clearance and Consent to Operate.
2. It is submitted that the Applicant has made certain averments against Respondent No. 8 i.e., GSDA, to which this Respondent is submitting its reply.

3. Prior to filing the present Original Application, the Applicant had issued a 15-day notice alleging failure on the part of the authorities to initiate action against MEPL, CHWTSDF, Ranjangaon, under the provisions of the Environment (Protection) Act, 1986.
4. In response to the said notice, the Groundwater Surveys' and Development Agency ("GSDA") submitted a reply vide letter No. SG/GSDA/Pune/Tech/LGW/1266/2024, dated 25/10/2024, providing the relevant information sought by the applicant. Copy of the reply dated 25.10.2024 is annexed as ANNEXURE-1. The abstract of the reply is reproduced hereinbelow for ready reference:

Sr. No	Year	Total Samples tested	Number of Unfit Samples for Parameters					Total Unfit Samples
			pH	F	Nitrate	Total Hardness	Sulphate	
1	2023-24 (Premonsoon)	36	03	02	06	01	-	09
2	2023-24 (Postmonsoon)	34	02	-	10	02	-	12
3	2024-25	30	05	-	07	01	-	11
4	2025-26	26	05	-	08	01	01	13

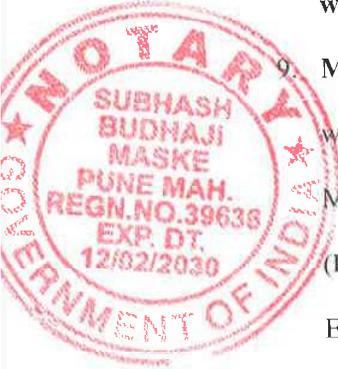
5. It is respectfully submitted that GSDA carries out regular chemical testing and water quality analysis of the groundwater sources. **In the present case concerning Shirur Taluka, this Respondent has done periodic groundwater chemical analysis.** The chemical testing of the collected water samples is conducted in accordance with the Drinking Water Specification (BIS Standards) IS 10500:2015. Copy of the said standard is annexed as ANNEXURE-2. The consolidated groundwater analysis reports pertaining to Shirur Taluka are annexed as ANNEXURE-3 (Colly).
6. **Based on the aforesaid analysis, information regarding sources found unfit for drinking is communicated to the concerned Gram Panchayats.** Accordingly, the analysis reports with regard to unfit groundwater sources in Shirur Taluka have been

forwarded to the respective Gram Panchayats. Copies of the letters to respective Gram Panchayats are annexed as ANNEXURE-4 (Colly).

7. The details of water samples found unfit for drinking are communicated to the respective Gram Panchayats and Primary Health Centres by the office of the Senior Geologist, Groundwater Survey and Development Agency in accordance of GR डब्ल्यूक्यूएम/2018/प्र.क्र. ६२/पापु-१२ dated 20/07/2022. Copy of the same is annexed as ANNEXURE-5.
8. It is submitted that actions with regard to the stoppage, prevention, control, and abatement of environmental pollution and initiation of action against MEPL, CHWTSDF, Ranjangaon, under the provisions of the Environment (Protection) Act, 1986 **do not fall within the mandate of this Respondent. The said functions lie within the jurisdiction of the Maharashtra Pollution Control Board.**
9. **Maharashtra Pollution Control Board (MPCB)** is the statutory authority entrusted with the implementation of various environmental legislations in the State of Maharashtra, including Water (Prevention and Control of pollution) Act, 1974, Air (Prevention and Control of Pollution) Act, 1981 and various provisions under Environmental (Protection) Act, 1986 and the rules framed there under.
10. The primary mandate of the Groundwater Surveys and Development Agency (GSDA) is focused on rural areas and drought-prone regions. Its core activities include groundwater resource assessment, artificial recharge, watershed management, and ensuring drinking water security by strengthening groundwater sources.
11. The observations made by Central Pollution Control Board (CPBC) on subsurface water and its testing results are not of drinking water sources and thus not in the purview of this office and thus this respondent has no comments to offer on the same.
12. The averments related to non-initiation of substantive environmental action does not relate to this Respondent and this respondent has no comments to offer on the same.

1292

13. In light of the above averments, this respondent craves leave to file any additional reply as and when required. It is respectfully prayed that the Department shall abide by any orders and directions issued by the Hon'ble Tribunal.

Whatever is stated above is true and correct to the best of my knowledge, ability and belief and I affirm it to be true.

Pune

Date 2/12/2025

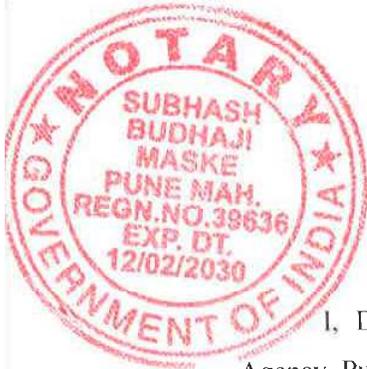

Deponent

Diwakar N. Dhote
Diwakar N. Dhote

Senior Geologist

Groundwater Surveys and Development Agency, Pune
Water Supply and Sanitation Department,
Government of Maharashtra

NOTED & REGISTERED AT
SER. NO. 367/2025 DATE: 02 DEC 2025
VERIFICATION

I, Diwakar N. Dhote, Senior Geologist, Groundwater Surveys and Development Agency, Pune. Water Supply and Sanitation Department, Government of Maharashtra, having my office address at Bhujal Bhavan, Shivajinagar, Pune – 411005 do hereby verify and declare that the statements made in the aforesaid paras are true and correct to the best of my knowledge and information and I believe the same to be true and that no material is has been concealed therefrom.

Solemnly affirmed on this 2/12/ day of _____, 2025 at Pune.

BEFORE ME

Subhash B. Maske

SUBHASH B. MASKE
ADVOCATE & NOTARY
GOVT. OF INDIA
PUNE MAHARASHTRA

Diwakar N. Dhote

Diwakar N. Dhote
Senior Geologist

Groundwater Surveys and Development Agency, Pune
Water Supply and Sanitation Department,
Government of Maharashtra

02 DEC 2025

1294

1295

Office of the Senior Geologist
Groundwater Surveys and Development Agency, GoM.
Bhujal Bhavan, K.B Joshi Marg, Shivaji Nagar, Pune 05
Phone No 020 25521756/25521754 Email - srgeolpn@rediffmail.com

No. SG/GSDA/Pune/Tech/LGW/ 1266 / 2024

Date-25/10/2024

To,

Advocate.Mukta Ranade
E 702,Royal Entrada
Bhumkar Nagar
Wakad
Pune - 411057

Subject: 15 days notice for not initiating actions against MEPL,CHWTSDF,Ranjangaon under provision of Environment (protection) Act,1986 read with the EIA Notification,2006,Water (Prevention and Control of Pollution) Act1974,and Air (Prevention and Control of Pollution)Act 1981

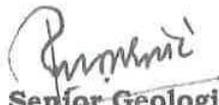
Ref: Your letter dated 07.11.2024

With reference to the above mentioned subject, it is to inform that, this office carries out water quality analysis of the groundwater based sources. Based on this analysis, information about unfit sources for drinking is reported to the concerned Gram Panchayat (water quality reports are attached as annexure 1). Actions on grievances mentioned in reference letters do not fall within the mandate of this office.

Maharashtra Pollution Control Board (MPCB) is implementing various environmental legislations in the state of Maharashtra, mainly including Water (Prevention and Control of Pollution) Act, 1974, Air (Prevention and Control of Pollution) Act, 1981 and some of the provisions under Environmental (Protection) Act, 1986 and the rules framed there under.

For your kind information and further necessary action

Encl- As above

Senior Geologist,
Groundwater Surveys &
Development Agency,
Pune

Copy for kind Information -

- 1.Hon.commissioner GSDA Pune.
- 2.Hon.Deputy Director GSDA Pune Division Pune.

Pre-Monsoon (2024)

Sr No	District	Taluka	Name of GP	Name of Village	Name of Habitation	Name of Laboratory	Locatio N	Type of Source	Sample ID	Sample Received Date	Sample Testing Date
1	PUNE	SHIRUR	SHIRUR GRAMIN	SHIRUR	-	RWTL PUNE	-	-	U726159515	09.05.2024	30.05.2024
2	PUNE	SHIRUR	SHIRUR GRAMIN	SHIRUR	-	RWTL PUNE	SHOTI MALA	RIVER	U726159515	09.05.2024	30.05.2024
3	PUNE	SHIRUR	SHIRUR GRAMIN	KARDILWADI	-	RWTL PUNE	HABITATIO	OPEN WELL	U726159515	09.05.2024	30.05.2024
4	PUNE	SHIRUR	KARDELWADI	KARDILWADI	-	RWTL PUNE	-	-	U726159515	09.05.2024	30.05.2024
5	PUNE	SHIRUR	AMIDABAD	AMIDABAD	-	RWTL PUNE	EAR GAOTHA	OPEN WELL	U726159515	09.05.2024	30.05.2024
6	PUNE	SHIRUR	AMIDABAD	AMIDABAD	-	RWTL PUNE	HABITATIO	OPEN WELL	U726159515	09.05.2024	30.05.2024
7	PUNE	SHIRUR	KAREGAON	KAREGAON	-	RWTL PUNE	EAR GAOTHA	OPEN WELL	U726159515	09.05.2024	30.05.2024
8	PUNE	SHIRUR	ANNAPUR	ANNAPUR	-	RWTL PUNE	GAVTHAN	OPEN WELL	U726159515	09.05.2024	30.05.2024
9	PUNE	SHIRUR	ANNAPUR	ANNAPUR	-	RWTL PUNE	-	-	U726159515	09.05.2024	30.05.2024
10	PUNE	SHIRUR	SARDWADI	SARDWADI	-	RWTL PUNE	EAR GAOTHA	OPEN WELL	U726159515	09.05.2024	30.05.2024
11	PUNE	SHIRUR	NIMGAON BHOGI	NIMGAON BHOGI	-	RWTL	GP	BORRWELL	U706209515	18.05.2024	07.06.2024
12	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	SCHOOL	INDIRAMA	U706209515	18.05.2024	07.06.2024
13	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	GAR	HANDPUM	U706209515	18.05.2024	07.06.2024
14	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	RANPISE	HANDPUM	U706209515	18.05.2024	07.06.2024
15	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	WASTI	HANDPUM	U706209515	18.05.2024	07.06.2024
16	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	KAMATHE	HANDPUM	U706209515	18.05.2024	07.06.2024
17	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	WADI	HANDPUM	U706209515	18.05.2024	07.06.2024
18	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	LOKHAND	HANDPUM	U706209515	18.05.2024	07.06.2024
19	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	FWASTI	HANDPUM	U706209515	18.05.2024	07.06.2024
20	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	IN HABITA	OPENWELL	U983S20701	21/05/2024	06/11/2024
21	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	GAOTHA	CANAL	U082S20701	12.06.2024	20.06.2024
22	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	IN GAOTHA	OPENWELL	U082S20701	12.06.2024	20.06.2024
23	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	IN GAOTHA	OPENWELL	U082S20701	12.06.2024	20.06.2024
24	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	MIDC CON	OPENWELL	U082S20701	12.06.2024	20.06.2024
25	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	CHINCHAN	POND	U082S20711	12.06.2024	20.06.2024
26	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL	NEAR GAOTHA	OPENWELL	U082S20711	12.06.2024	20.06.2024

NAME OF VILLAGE	LAB REF	TEMP (OC)	COLOUR	ODOUR	TASTE	Turbidity (NTU)	pH	EC (µs/cm)	TDS	Alkalinity (mg/L)	Chloride (mg/L)	Fluoride (mg/L)	Nitrate (mg/L)	Sulphate (mg/L)	Total Hardness (mg/L)	Iron (mg/L)	Ca (mg/L)	Mg (mg/L)	REMARK
SHIRUR	161	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.9	8.4	1460	949	288	110	0.79	BDL	130	288	0.09	NA	NA	FIT
SHIRUR	162	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.8	8.1	2608	1695	452	328	1.11	54	360	640	0.09	NA	NA	UNFIT
KARDILWADI	165	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.3	8.1	31	20	12	4	0.06	1	4	12	0.1	NA	NA	FIT
KARDILWADI	166	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.3	7.7	31	20	12	4	0.19	1	4	12	0.08	NA	NA	FIT
AMDABAD	167	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.7	8.9	829	539	316	60	0.40	BDL	39	252	0.13	NA	NA	UNFIT
AMDABAD	168	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.8	8.6	2371	1541	508	286	1.04	48	112	280	0.12	NA	NA	FIT
KARIEGAON	169	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.6	8.5	735	478	272	60	0.03	1	42	288	0.12	NA	NA	FIT
ANNAPUR	174	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.3	8.4	292	190	96	42	0.11	9	9	108	0.10	NA	NA	UNFIT
ANNAPUR	175	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.4	8.6	937	609	284	72	0.67	43	63	220	0.13	NA	NA	UNFIT
SARADWADI	178	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.7	8.9	841	547	300	76	0.37	BDL	43	332	0.07	NA	NA	UNFIT
NIMJANGON BHOGI	181	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.6	8.2	629	409	272	28	0.65	23	25	224	0.09	NA	NA	FIT
RANJANGAON SANDAS	376	25	COLOURLE	ODOURLES	TASTELESS	1.7	7.9	1686	1096	392	156	0.36	68	316	464	0.11	NA	NA	UNFIT
RANJANGAON SANDAS	377	25	COLOURLE	ODOURLES	TASTELESS	1.4	7.63	1727	1123	396	168	0.42	115	389	564	0.10	NA	NA	UNFIT
RANJANGAON SANDAS	378	25	COLOURLE	ODOURLES	TASTELESS	1.5	7.68	1687	1097	372	162	0.39	78	388	472	0.06	NA	NA	UNFIT
RANJANGAON SANDAS	379	25	COLOURLE	ODOURLES	TASTELESS	1.5	7.8	1698	1104	352	158	0.39	108	356	536	0.06	NA	NA	UNFIT
RAKSHEWADI	380	25	COLOURLE	ODOURLES	TASTELESS	1.7	7.5	1675	1089	380	166	0.29	91	360	480	0.08	NA	NA	UNFIT
RANJANGAON SANDAS	399	25	COLOURLE	ODOURLES	TASTELESS	0.9	8.37	1148	746	280	126	0.33	25	230	348	0.08	NA	NA	FIT
SARADWADI	617	25	COLOURLE	ODOURLES	TASTELESS	0.8	8.5	358	233	136	32	0.25	1	21	124	0.10	NA	NA	FIT
RANJANGAON GANPATI	618	25	COLOURLE	ODOURLES	TASTELESS	0.7	8.47	358	233	140	32	0.27	1	22	120	0.09	NA	NA	FIT
RANJANGAON GANPATI	619	25	COLOURLE	ODOURLES	TASTELESS	1	8.5	357	232	136	30	0.26	1	21	120	0.12	NA	NA	FIT
RANJANGAON GANPATI	620	25	COLOURLE	ODOURLES	TASTELESS	0.5	8.5	357	232	136	32	0.25	1	21	124	0.10	NA	NA	FIT
DHOK SANGAVI	640	25	COLOURLE	ODOURLES	TASTELESS	0.6	8.47	359	233	136	32	0.30	1	22	120	0.11	NA	NA	FIT
DHOK SANGAVI	641	25	COLOURLE	ODOURLES	TASTELESS	0.4	8.50	360	234	136	32	0.3	1	23	120	0.13	NA	NA	FIT

Sr.No	District	Taluka	Name of Panchayat	Name of Village	Name of Habitation	Name of Lab	Location
1	PUNE	SHIRUR	SARDWADI	SARDWADI	SHARDWADI	RWTL	NEAR GAV
2	PUNE	SHIRUR	SARDWADI	SARDWADI	SHARDWADI	RWTL	IN HABITATION
3	PUNE	SHIRUR	RANJIANGAON SANDAS	RANJIANGAON SANDAS	RANJIANGAON SANDAS	RWTL	ZAPPS Balubhachamaia
4	PUNE	SHIRUR	RANJIANGAON SANDAS	RANJIANGAON SANDAS	RANJIANGAON SANDAS	RWTL	In Wasti
5	PUNE	SHIRUR	RANJIANGAON SANDAS	RANJIANGAON SANDAS	RANJIANGAON SANDAS	RWTL	Gavthan
6	PUNE	SHIRUR	SHIRUR GRAMIN	SHIRUR		RWTL PUNE	IN HABITATION
7	PUNE	SHIRUR	SHIRUR GRAMIN	SHIRUR		RWTL PUNE	CHOTI MALA
8	PUNE	SHIRUR	SARDWADI	SARDWADI		RWTL PUNE	IN HABITATION
9	PUNE	SHIRUR	NIMGAON BIHOGI	NIMGAON BIHOGI		RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN
10	PUNE	SHIRUR	KAREGAON	KAREGAON		RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN
11	PUNE	SHIRUR	KAREGAON	KAREGAON		RWTL PUNE	MIDC CONNECTION
12	PUNE	SHIRUR	KARDELWADI	KARDELWADI		RWTL PUNE	IN HABITATION
13	PUNE	SHIRUR	KARDELWADI	KARDELWADI		RWTL PUNE	IN HABITATION
14	PUNE	SHIRUR	ANAPUR	ANAPUR		RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN
15	PUNE	SHIRUR	ANAPUR	ANAPUR		RWTL PUNE	GAVTHAN
16	PUNE	SHIRUR	AMDABAD	AMDABAD		RWTL PUNE	BANK OF GHOD RIVER
17	PUNE	SHIRUR	AMDABAD	AMDABAD		RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN
18	PUNE	SHIRUR	AMDABAD	AMDABAD		RWTL	IN HABITATION
19	PUNE	SHIRUR	DHOKSANGVI	DHOK SANGVI	PARIT WADI	RWTL	GAOTHAN
20	PUNE	SHIRUR	DHOKSANGVI	DHOK SANGVI	DHOK SANGVI	RWTL	MIDC
21	PUNE	SHIRUR	DHOKSANGVI	DHOK SANGVI	DHOK SANGVI	RWTL	NEAR GAOTHAN
22	PUNE	SHIRUR	DHOKSANGVI	DHOK SANGVI	DHOK SANGVI	RWTL	CHINCHANI DAM
23	PUNE	SHIRUR	RANJIANGAON GANPATI	RANJIANGAON GANPATI	RANJIANGAON GANPATI	RWTL	NEAR NALA
24	PUNE	SHIRUR	RANJIANGAON GANPATI	RANJIANGAON GANPATI	GOATHAN	RWTL	MIDC
25	PUNE	SHIRUR	RANJIANGAON GANPATI	RANJIANGAON GANPATI	BANDAL NAGAR	RWTL	MIDC
26	PUNE	SHIRUR	SARDWADI	SARDWADI	SARDWADI	RWTL PUNE	NEAR GAV
27	PUNE	SHIRUR	SARDWADI	SARDWADI	SHARDWADI	RWTL PUNE	IN HABITATION
28	PUNE	SHIRUR	DHOKSANGVI	DHOKSANGVI	PARIT WADI	RWTL	PARIT WADI
29	PUNE	SHIRUR	DHOKSANGVI	DHOKSANGVI	MIDC CONNECTION	RWTL	MIDC CONNECTION
30	PUNE	SHIRUR	DHOKSANGVI	DHOKSANGVI	NEAR GAVTHAN	RWTL	NEAR GAVTHAN
31	PUNE	SHIRUR	DHOKSANGVI	DHOKSANGVI	CHINCHANI DAM	RWTL	CHINCHANI DAM
32	PUNE	SHIRUR	RANJIANGAON GANPATI	RANJIANGAON GANPATI	IN WASTI	RWTL	IN WASTI
33	PUNE	SHIRUR	RANJIANGAON GANPATI	RANJIANGAON GANPATI	NEAR NALA	RWTL	NEAR NALA
34	PUNE	SHIRUR	RANJIANGAON GANPATI	RANJIANGAON GANPATI	MIDC CONNECTION	RWTL	MIDC CONNECTION
35	PUNE	SHIRUR	RANJIANGAON GANPATI	RANJIANGAON GANPATI	MIDC CONNECTION	RWTL	MIDC CONNECTION
36	PUNE	SHIRUR	RANJIANGAON GANPATI	RANJIANGAON GANPATI	IN GAOTHAN	RWTL	IN GAOTHAN
37	PUNE	SHIRUR	RANJIANGAON GANPATI	RANJIANGAON GANPATI	IN GAOTHAN	RWTL	IN GAOTHAN

Sl. No	District	Taluka	Name of Panchayat	Name of Village	Name of Habitation	Name of Lab	Location
38	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON GANPATI	RANJANGAON GANPATI	GAOTHAN	RWTL	GAOTHAN
39	PUNE	SHIRUR	NINGAON BHOGI	NINGAON BHOGI	NINGAON BHOGI	RWTL PUNE	
40	PUNE	SHIRUR	NINGAON BHOGI	NINGAON BHOGI	NEAR GAOTHAN	RWTL PUNE	
41	PUNE	SHIRUR	SHIRUR GRAMIN	SHIRUR	GHOTI MALA	RWTL PUNE	
42	PUNE	SHIRUR	SHIRUR GRAMIN	SHIRUR	SHIRUR GRAMIN GHAYATEMAL	RWTL PUNE	
43	PUNE	SHIRUR	SARDWADI	SARDWADI	IN HABITATION	RWTL PUNE	
44	PUNE	SHIRUR	KAREGAON	KAREGAON	NEAR GAOTHAN	RWTL PUNE	
45	PUNE	SHIRUR	KAREGAON	KAREGAON	MDC CONNECTION	RWTL PUNE	
46	PUNE	SHIRUR	KARDILWADI	KARDILWADI	IN HABITATION	RWTL PUNE	
47	PUNE	SHIRUR	AMDABAD	AMDABAD	NEAR GAOTHAN	RWTL PUNE	
48	PUNE	SHIRUR	AMDABAD	AMDABAD	IN HABITATION	RWTL PUNE	
49	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	GAVTHAN	RWTL PUNE	GAVTHAN
50	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	INDIRA NAGAR	RWTL PUNE	INDIRA NAGAR
51	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANPSEWASTI	RWTL PUNE	RANPSEWASTI
52	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	KAMTHEWADI	RWTL PUNE	KAMTHEWADI
53	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	LOKHANDE WASTI Z.P.SCHOOL	RWTL PUNE	LOKHANDE WASTI Z.P.SCHOOL

Name of Panchayat	Type of Source	UID/ Source Code	Sample Received Date	Sample Testing Date	Lab. Ref.	Temp	Color	Odor	Taste	Turbidity (NTU)	pH	EC	TDS (mg/l)	Alkalinity (mg/l)	Chloride (mg/l)	Fluoride (mg/l)	Nitrate (mg/l)	Sulphate (mg/l)	Total Hardness (mg/l)	Iron (mg/l)
SARDWADI	OPENWELL	U710245512467741	02/06/2023	12/06/2023	200	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	7.67	1375	894	308	154	0.81	28	95	384	0.09
SARDWADI	OPENWELL	U710245512467911	02/06/2023	12/06/2023	201	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.2	7.68	1372	892	312	156	0.81	28	96	388	0.1
RANJANGAON SANDAS	OPENWELL	U706209512455927	05/06/2023	13/06/2023	261	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.5	7.58	2044	1329	432	118	0.95	25	203	448	0.07
RANJANGAON SANDAS	OPENWELL	U706209512456038	05/06/2023	13/06/2023	262	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	7.48	2050	1333	428	118	1.06	24	205	452	0.08
RANJANGAON SANDAS	OPENWELL	U706209512456181	05/06/2023	13/06/2023	263	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.6	7.59	1629	1059	468	176	0.17	87	191	516	0.08
SHIRUR GRAMIN	OPENWELL	U726159512497204	07/06/2023	16/06/2023	385	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.8	7.9	1302	846	304	160	1.16	4	115	200	0.08
SHIRUR GRAMIN	RIVER	U726159512496999	07/06/2023	16/06/2023	386	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.9	7.7	2081	1353	400	198	0.63	79	275	708	0.07
SARDWADI	OPENWELL	U726159512496611	07/06/2023	16/06/2023	390	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.2	8.1	506	329	280	74	0.37	7	12	224	0.09
NIMGAON BROGI	OPENWELL	U726159512496445	07/06/2023	16/06/2023	391	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.6	8.1	703	457	272	90	0.68	19	49	276	0.13
KAREGAON	OPENWELL	U726159512495635	07/06/2023	16/06/2023	395	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	8.2	767	499	288	74	0.32	2	45	296	0.16
KAREGAON	OPENWELL	U726159512495557	07/06/2023	16/06/2023	396	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	8.2	775	504	292	72	0.21	2	12	292	0.13
KARDELWADI	POND	U726159512495460	07/06/2023	16/06/2023	397	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.3	7.9	114	74	44	10	ND	7	13	44	0.08
KARDELWADI	OPENWELL	U726159512495284	07/06/2023	16/06/2023	398	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.3	7.9	115	75	40	10	ND	7	15	48	0.07
ANAPUR	OPENWELL	U726159512491739	07/06/2023	16/06/2023	408	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.7	8.3	921	599	356	62	0.77	33	175	284	0.03
ANAPUR	OPENWELL	U726159512491638	07/06/2023	16/06/2023	409	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.7	8.3	921	599	372	70	0.58	46	178	280	0.04
AMDABAD	OPENWELL	U726159512491310	07/06/2023	16/06/2023	410	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.8	8.2	2229	1449	532	280	1.28	74	174	412	0.05
AMDABAD	OPENWELL	U726159512491117	07/06/2023	16/06/2023	411	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.9	8.3	2221	1444	528	276	1.29	52	174	412	0.06
AMDABAD	OPENWELL	U726159512491011	07/06/2023	16/06/2023	412	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.8	8.4	2246	1460	528	272	1.25	58	173	412	0.08
DHOKSANGVI	OPENWELL	U710082512729616	19/06/2023	20/06/2023	413	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	8.18	459	298	140	44	0.23	6	18	156	0.07
DHOKSANGVI	OPENWELL	U710082512729536	19/06/2023	20/06/2023	414	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.3	8.47	412	268	136	42	0.26	4	19	152	0.07
DHOKSANGVI	OPENWELL	U710082512729451	19/06/2023	20/06/2023	415	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	8.5	414	269	140	44	0.38	3	17	148	0.08
DHOKSANGVI	POND	U710082512729369	19/06/2023	20/06/2023	416	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.5	7.52	653	424	216	32	0.29	1	19	272	0.09
RANJANGAON GANPATI	DEEP TUBEWELL	U710082512601899	19/06/2023	20/06/2023	438	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.3	9.12	378	246	136	46	0.25	1	21	156	0.09
RANJANGAON GANPATI	OPENWELL	U710082512601478	19/06/2023	20/06/2023	439	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.6	7.53	647	421	136	44	0.25	1	22	268	0.13
RANJANGAON GANPATI	OPENWELL	U710082512600816	19/06/2023	20/06/2023	440	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	8	424	276	132	42	0.23	4	24	156	0.14
SARDWADI	OPENWELL	U710245516880065	05/12/2023	18/12/2023	36	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.9	7.8	1087	707	524	118	0.08	40	193	384	0.1
SARDWADI	OPENWELL	U710245516880249	05/12/2023	18/12/2023	37	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.2	7.4	95	62	20	18	0.16	23	232	20	0.11
DHOKSANGVI	OPENWELL	U710082517234760	20/12/2023	27/12/2023	100	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.6	8	899	594	340	48	0.63	23	32	272	0.18
DHOKSANGVI	OPENWELL	U710082517234570	20/12/2023	27/12/2023	101	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.5	8.3	513	333	216	42	0.47	3	18	180	0.8
DHOKSANGVI	OPENWELL	U710082517234522	20/12/2023	27/12/2023	102	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.5	8.2	597	388	216	48	0.53	5	22	184	0.08
DHOKSANGVI	POND	U710082517234466	20/12/2023	27/12/2023	103	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	8.5	512	333	256	50	0.42	2	20	192	0.07
RANJANGAON GANPATI	OPENWELL	U710082517226941	20/12/2023	28/12/2023	130	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	8.2	514	334	224	42	0.29	2	23	176	0.09
RANJANGAON GANPATI	DEEP TUBEWELL	U710082517226730	20/12/2023	28/12/2023	131	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	8.4	514	334	220	41	0.6	2	22	176	0.12
RANJANGAON GANPATI	OPENWELL	U710082517226576	20/12/2023	28/12/2023	132	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.5	8.4	514	334	220	40	0.25	2	21	176	0.10
RANJANGAON GANPATI	OPENWELL	U710082517226472	20/12/2023	28/12/2023	133	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	8.4	514	334	216	46	0.25	2	22	176	0.11
RANJANGAON GANPATI	OPENWELL	U710082517226365	20/12/2023	28/12/2023	134	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	8.7	509	331	228	40	0.53	2	23	176	0.11
RANJANGAON GANPATI	OPENWELL	U710082517226242	20/12/2023	28/12/2023	135	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	8.4	514	334	224	40	0.45	2	22	176	0.12

Name of Panchayat	Type of Source	UID/ Source Code	Sample Received Date	Sample Testing Date	Lab. Ref.	Temp	Color	Odor	Turbidity (NTU)	pH	EC	TDS (mg/L)	Alkalinity (mg/L)	Chloride (mg/L)	Fluoride (mg/L)	Nitrate (mg/L)	Sulphate (mg/L)	Total Hardness (mg/L)	Iron (mg/L)
RANJANGAON GANPATI	CANAL	U710082517225961	20/12/2023	26/12/2023	136	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	8.4	514	334	224	38	0.57	2	21	172	0.09
NIMGAON BHOGI	OPEN WELL	U726159517644765	10.01.2024	16.01.2024	226	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	7.8	1004	653	396	40	1.12	33	33	268	0.09
NIMGAON BHOGI	OPEN WELL	U726159517644614	10.01.2024	16.01.2024	227	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	8.0	685	445	292	32	0.68	24	17	252	0.03
SHIRUR GRAMIN	RIVER	U72615951764352	10.01.2024	16.01.2024	235	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	8.1	1450	943	288	168	1.02	4	137	240	0.00
SHIRUR GRAMIN	DEEP TUBEWELL	U726159517542092	10.01.2024	16.01.2024	236	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	8.1	1457	947	312	154	0.51	4	125	276	0.02
SARDWADI	OPEN WELL	U726159517641896	10.01.2024	16.01.2024	237	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	8.2	713	463	188	80	0.74	5	55	172	0.03
KAREGAON	OPEN WELL	U726159517641701	10.01.2024	16.01.2024	238	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	8.2	682	443	180	66	0.87	3	50	216	0.05
KAREGAON	OPEN WELL	U726159517641554	10.01.2024	16.01.2024	239	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	8.2	680	442	208	72	0.13	3	50	180	0.04
KARDELWADI	OPEN WELL	U726159517641382	10.01.2024	16.01.2024	240	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	7.8	1142	742	272	128	0.40	39	82	328	0.06
AMDABAD	OPEN WELL	U726159517639316	10.01.2024	16.01.2024	247	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	8.1	2491	1619	568	264	1.30	64	210	296	0.04
AMDABAD	OPEN WELL	U726159517638597	10.01.2024	16.01.2024	248	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	8.0	2489	1618	576	256	1.30	60	210	296	0
RANJANGAON SANDAS	-	U706209517728179	10.01.2024	11.01.2024	256	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	7.8	2920	1898	224	482	1.14	51	323	764	0.03
RANJANGAON SANDAS	-	U706209517728184	10.01.2024	11.01.2024	257	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	8.1	943	613	200	128	0.76	31	69	292	0.08
RANJANGAON SANDAS	-	U706209517728190	10.01.2024	11.01.2024	258	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	8.5	972	632	160	134	0.45	28	88	240	0.04
RANJANGAON SANDAS	-	U706209517728194	10.01.2024	11.01.2024	259	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	7.8	2932	1906	240	506	0.8	61	352	632	0.07
RANJANGAON SANDAS	-	U706209517728203	10.01.2024	11.01.2024	260	25	COLOUR	ODOURL	TASTE	8.2	1189	773	276	120	1	31	72	368	0.03

Name of Panchayat	Type of Source	UID / Source Code	Sample Received Date	Sample Tasting Date	Lab. Ref.	Temp	Color	Odor	Taste	Turbidity (NTU)	pH	EC	TDS (mg/L)	Alkalinity (mg/L)	Chloride (mg/L)	Fluoride (mg/L)	Nitrate (mg/L)	Sulphate (mg/L)	Total Hardness (mg/L)	Iron (mg/L)
RANJANGAON GANPATI	CANAL	U710082S17225961	20/12/2023	28/12/2023	136	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	8.4	514	334	224	38	0.57	2	21	172	0.09
NIMGAON BHOGI	OPEN WELL	U726159S17641785	10.01.2024	16.01.2024	226	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.6	7.8	1004	653	396	40	1.12	69	33	268	0.09
NIMGAON BHOGI	OPEN WELL	U726159S17641814	10.01.2024	16.01.2024	227	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	8.0	685	445	292	32	0.68	24	17	252	0.03
SHIRUR GRAMIN	RIVER	U726159S17642352	10.01.2024	16.01.2024	235	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.6	8.1	1450	943	288	168	1.02	4	137	240	0.00
SHIRUR GRAMIN	DEEP TUBEW	U726159S17642052	10.01.2024	16.01.2024	236	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.7	8.1	1457	947	312	154	0.51	4	125	276	0.02
SARDIWADI	OPEN WELL	U726159S17641896	10.01.2024	16.01.2024	237	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.5	8.2	713	463	188	80	0.74	5	55	172	0.03
KAREGAON	OPEN WELL	U726159S17641701	10.01.2024	16.01.2024	238	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.5	8.2	682	443	190	66	0.87	3	50	216	0.05
KAREGAON	OPEN WELL	U726159S17641554	10.01.2024	16.01.2024	239	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.4	8.2	680	442	208	72	0.13	3	50	180	0.04
KARDELWADI	OPEN WELL	U726159S17641382	10.01.2024	16.01.2024	240	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.5	7.8	1142	742	272	128	0.40	39	82	328	0.06
AMDABAD	OPEN WELL	U726159S17639316	10.01.2024	16.01.2024	247	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.9	8.1	2491	1619	568	264	1.30	49	210	296	0.04
AMDABAD	OPEN WELL	U726159S17638897	10.01.2024	16.01.2024	248	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.9	8.0	2469	1618	576	256	1.30	60	210	296	0
RANJANGAON SANDAS	-	U706209S17728179	10.01.2024	11.01.2024	256	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.8	7.8	2920	1898	224	482	1.14	54	323	764	0.03
RANJANGAON SANDAS	-	U706209S17728184	10.01.2024	11.01.2024	257	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.7	8.1	943	613	200	128	0.76	31	69	292	0.08
RANJANGAON SANDAS	-	U706209S17728190	10.01.2024	11.01.2024	258	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.6	8.5	972	632	160	134	0.45	28	88	240	0.04
RANJANGAON SANDAS	-	U706209S17728194	10.01.2024	11.01.2024	259	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.9	1.8	2932	1906	240	506	0.8	61	352	832	0.07
RANJANGAON SANDAS	-	U706209S17726203	10.01.2024	11.01.2024	260	25	COLOUR	ODOUR	TASTE	0.8	8.2	1189	773	276	129	1	81	72	368	0.03

Name of Panchayat	Calcium (mg/L)	Mg (mg/L)	Remark
SARDWADI	NA	NA	FIT
SARDWADI	NA	NA	FIT
RANJANGAON SANDAS	NA	NA	FIT
RANJANGAON SANDAS	NA	NA	FIT
RANJANGAON SANDAS	NA	NA	UNFIT
SHIRUR GRAMIN	NA	NA	FIT
SHIRUR GRAMIN	NA	NA	UNFIT
SARDWADI	NA	NA	FIT
NIMGAON RHOGI	NA	NA	FIT
KAREGAON	NA	NA	FIT
KAREGAON	NA	NA	FIT
KARDELWADI	NA	NA	FIT
KARDELWADI	NA	NA	FIT
ANAPUR	NA	NA	FIT
ANAPUR	NA	NA	UNFIT
AMDABAD	NA	NA	UNFIT
AMDABAD	NA	NA	UNFIT
AMDABAD	NA	NA	UNFIT
DHOKSANGVI	NA	NA	FIT
DHOKSANGVI	NA	NA	FIT
DHOKSANGVI	NA	NA	FIT
RANJANGAON GANPATI	NA	NA	UNFIT
RANJANGAON GANPATI	NA	NA	FIT
RANJANGAON GANPATI	NA	NA	FIT
SARDWADI	NA	NA	FIT
SARDWADI	NA	NA	FIT
DHOKSANGVI	NA	NA	FIT
DHOKSANGVI	NA	NA	FIT
DHOKSANGVI	NA	NA	FIT
DHOKSANGVI	NA	NA	FIT
RANJANGAON GANPATI	NA	NA	FIT
RANJANGAON GANPATI	NA	NA	FIT
RANJANGAON GANPATI	NA	NA	FIT
RANJANGAON GANPATI	NA	NA	UNFIT
RANJANGAON GANPATI	NA	NA	FIT

1304

महाराष्ट्र शासन

ANNEXURE - 2

पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग

BUREAU OF INDIAN STANDARDS

Drinking Water Specification (BIS Standards) IS-10500-2015

अ.क्र	परिक्षणाचे नाव	Name of Parameter	एकक (Unit)	किमान मर्यादा (Acceptable Limit)	कमाल मर्यादा (Permissible Limit)
रासायनिक घटक					
1	पी.एच	pH	-	6.5 - 8.5	No Relaxation
2	कंडक्टिव्हिटी	Electrical Conductivity	μS/cm	-	-
3	विरघळलेले क्षार	Total Dissolved Solid	mg/l	500	2000
4	गडुळपणा	Turbidity	NTU	1	5
5	कठीणपणा	Total Hardness	mg/l	200	600
6	कॅल्शियम	Calcium	mg/l	75	200
7	मॅग्नेशियम	Magnesium	mg/l	30	100
8	सोडियम	Sodium	mg/l	-	-
9	पोटॅशियम	Potassium	mg/l	-	-
10	अल्कलिनिटी	Alkalinity	mg/l	200	600
11	लोह	Iron	mg/l	1	No Relaxation
12	कार्बोनेट	Carbonate	mg/l	-	-
13	बायकार्बोनेट	Bi-carbonate	mg/l	-	-
14	क्लोराईड	Chloride	mg/l	250	1000
15	सल्फेट	Sulphate	mg/l	200	400
16	फ्लोराईड	Fluoride	mg/l	1	1.5
17	नायट्रेट	Nitrate	mg/l	45	No Relaxation
जैविक घटक					
18	टोटल कोलीफॉर्म	Total Coliform	MPN/100ml	0	10
19	इ.कोलिफॉर्म	E. Coliform	MPN/100ml	0	0

WATER TESTING ANALYSIS RESULTS PRE MONSOON 2023-24

Sr No	District	Taluka	Name of Panchayat	Name of Village	Name of Habitation	Name of Lab	Location	Type of Source	UID/ Source Code	Sample Received Date	Sample Testing Date	Turbidity (NTU)	pH	EC	TDS (mg/L)	Alkalinity (mg/L)	Chloride (mg/L)	Fluoride (mg/L)	Nitrate (mg/L)	Sulphate (mg/L)	Total Hardness (mg/L)	Iron (mg/L)	Remn rk
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	PUNE	SHIRUR	NIMGAON DUDE	NIMGAON DUDE	DUDEWADI	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPENWELL	U710045512466316	01-06-2023	11-06-2023	0.5	7.84	1086	705.9	396	76	0.66	21	36	366	0.11	BIT
2	PUNE	SHIRUR	NIMGAON DUDE	NIMGAON DUDE	DUDEWADI	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPENWELL	U710245512466442	01-06-2023	11-06-2023	0.7	7.83	1081	702.65	398	76	0.42	31	60	360	0.11	BIT
3	PUNE	SHIRUR	NIMGAON DUDE	NIMGAON DUDE	GOATHAN	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPENWELL	U710045512466531	01-06-2023	11-06-2023	0.6	7.81	1069	707.95	384	74	0.4	33	81	356	0.09	BIT
4	PUNE	SHIRUR	NIMGAON DUDE	NIMGAON DUDE	GOATHAN	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN EAST	OPENWELL	U710045512466658	01-06-2023	11-06-2023	0.4	7.82	1088	707.95	388	74	0.45	31	34	350	0.08	BIT
5	PUNE	SHIRUR	SARADWADI	SARADWADI	SHARADWADI	RWTL PUNE	NEAR GAV	OPENWELL	U710045512467741	01-06-2023	11-06-2023	0.4	7.67	1375	891.75	305	154	0.51	18	99	384	0.09	BIT
6	PUNE	SHIRUR	SARADWADI	SARADWADI	SHARADWADI	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPENWELL	U710245512467911	01-06-2023	11-06-2023	0.2	7.68	1372	891.8	312	156	0.51	18	96	386	0.1	BIT
7	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL PUNE	ZAPPEBhubachambala	OPENWELL	U706209512455957	05-06-2023	13-06-2023	0.5	7.59	1044	1338.6	492	118	0.95	35	200	448	0.07	BIT
8	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RWTL PUNE	In Ward	OPENWELL	U706209512456038	05-06-2023	13-06-2023	0.4	7.48	1032.5	1332.9	428	118	1.06	24	205	452	0.06	BIT
9	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	MASABADWASTI	RWTL PUNE	GAOTHAN	HANDPUMP	U706227512481001	05-06-2023	15-06-2023	0.9	7.81	1226	1131.8	368	264	1.4	19	121	304	0.11	BIT
10	PUNE	SHIRUR	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	RWTL PUNE	GAOTHAN	OPENWELL	U708227512489409	05-06-2023	15-06-2023	0.4	7.73	1144	951.6	44	12	0.16	14	10	51	0.09	BIT
11	PUNE	SHIRUR	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	RWTL PUNE	GAOTHAN	HANDPUMP	U708227512489656	05-06-2023	15-06-2023	0.7	7.73	1185	904.9	360	152	0.91	18	89	371	0.1	BIT
12	PUNE	SHIRUR	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	RWTL PUNE	GAOTHAN	HANDPUMP	U708227512489656	05-06-2023	15-06-2023	0.9	7.55	1343	1284.95	300	290	0.45	6	188	566	0.13	BIT
13	PUNE	SHIRUR	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	RWTL PUNE	GAOTHAN	ROSEWELL	U708227512490163	05-06-2023	15-06-2023	0.6	7.69	775	503.79	204	48	0.8	21	50	300	0.11	BIT
14	PUNE	SHIRUR	SHIRUR GRAMIN	SHIRUR	SHIRUR	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U726159512497204	07-06-2023	16-06-2023	0.8	7.89	1302	846.1	304	160	1.16	4	115	200	0.06	BIT
15	PUNE	SHIRUR	SHIRUR	SHIRUR	SHIRUR	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U726159512496811	07-06-2023	16-06-2023	0.2	8.11	506	321.9	380	74	0.37	7	12	234	0.05	BIT
16	PUNE	SHIRUR	NIMGAON BHOGI	NIMGAON BHOGI	NIMGAON BHOGI	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPEN WELL	U726159512496448	07-06-2023	16-06-2023	0.6	8.06	703	456.96	272	90	0.68	19	49	276	0.13	BIT
17	PUNE	SHIRUR	MAREGAON	MAREGAON	MAREGAON	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPEN WELL	U726159512495635	07-06-2023	16-06-2023	0.4	8.17	767	498.99	289	74	0.32	2	45	296	0.11	BIT
18	PUNE	SHIRUR	MAREGAON	MAREGAON	MAREGAON	RWTL PUNE	MIDC CONNECTION	OPEN WELL	U726159512495557	07-06-2023	16-06-2023	0.4	8.17	775	505.79	292	72	0.31	2	13	293	0.11	BIT
19	PUNE	SHIRUR	MAREGAON	MAREGAON	MAREGAON	RWTL PUNE	IN HABITATION	POND	U726159512495460	07-06-2023	16-06-2023	0.3	7.90	114	74.1	44	10	0.01	7	14	44	0.06	BIT
20	PUNE	SHIRUR	KARDEWADI	KARDEWADI	KARDEWADI	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U726159512495284	07-06-2023	16-06-2023	0.9	7.94	115	74.76	40	10	0.01	60	10	80	0.07	BIT
21	PUNE	SHIRUR	ANNAPUR	ANNAPUR	ANNAPUR	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPEN WELL	U726159512491739	07-06-2023	16-06-2023	0.7	8.37	921	508.05	356	62	0.77	33	175	284	0.03	BIT
22	PUNE	Shirur	Dhok Sangavi	Dhok Sangavi	PARIT WADI	RWTL PUNE	GAOTHAN	OPENWELL	U710003127286216	19-06-2023	20-06-2023	0.4	8.38	459	294.35	140	44	0.33	6	18	156	0.07	BIT
23	PUNE	Shirur	Dhok Sangavi	Dhok Sangavi	DHOK SANGAVI	RWTL PUNE	MIDC	OPENWELL	U710003127286556	19-06-2023	20-06-2023	0.3	8.47	432	267.8	136	42	0.26	4	10	148	0.06	BIT
24	PUNE	Shirur	Dhok Sangavi	Dhok Sangavi	DHOK SANGAVI	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPENWELL	U71000312728451	19-06-2023	20-06-2023	0.4	8.5	414	269.1	140	44	0.39	2	17	148	0.06	BIT
25	PUNE	Shirur	Dhok Sangavi	Dhok Sangavi	DHOK SANGAVI	RWTL PUNE	CHINCHANI DAMI	POND	U710003127284778	19-06-2023	20-06-2023	0.5	7.21	693	434.16	116	33	0.29	1	19	372	0.09	BIT
26	PUNE	SHIRUR	Dhok Sangavi	Dhok Sangavi	DHOK SANGAVI	RWTL PUNE	MIDC	OPENWELL	U710003127286016	19-06-2023	20-06-2023	0.6	8.04	647	410.5	138	44	0.25	1	22	206	0.13	BIT
27	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON GANPATI	RANJANGAON GANPATI	GOATHAN	RWTL PUNE	MIDC	OPENWELL	U706209512456181	05-06-2023	13-06-2023	0.6	7.50	1039	1058.85	468	129	0.17	87	191	516	0.18	UNFIT
28	PUNE	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	BANDAL NAGAR	RWTL PUNE	GAOTHAN	HANDPUMP	U708227512486213	05-06-2023	15-06-2023	0.7	8.21	1389	899.85	40	294	1.83	10	107	186	0.11	UNFIT
29	PUNE	SHIRUR	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	RWTL PUNE	GAOTHAN	HANDPUMP	U706209512489534	05-06-2023	15-06-2023	0.9	8.27	1365	884	164	292	1.29	9	151	336	0.08	UNFIT
30	PUNE	SHIRUR	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	RWTL PUNE	GAOTHAN	RIVER	U726159512498999	07-06-2023	16-06-2023	0.9	7.23	1081	1362.65	400	198	0.63	79	375	709	0.07	UNFIT
31	PUNE	SHIRUR	SHIRUR GRAMIN	SHIRUR	SHIRUR	RWTL PUNE	GHOTI MALA	OPEN WELL	U726159512491898	07-06-2023	16-06-2023	0.7	8.1	921	508.05	372	70	0.58	46	178	280	0.04	UNFIT
32	PUNE	SHIRUR	AMBAD	AMBAD	AMBAD	RWTL PUNE	GAOTHAN	OPEN WELL	U726159512491310	07-06-2023	16-06-2023	0.3	8.21	2329	1448.85	532	260	1.29	74	174	411	0.05	UNFIT
33	PUNE	SHIRUR	AMBAD	AMBAD	AMBAD	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPEN WELL	U726159512491117	07-06-2023	16-06-2023	0.9	8.26	2021	1443.85	528	276	1.29	52	174	411	0.06	UNFIT
34	PUNE	SHIRUR	AMBAD	AMBAD	AMBAD	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U726159512491011	07-06-2023	16-06-2023	0.8	8.41	2246	1459.9	528	272	1.25	58	128	412	0.06	UNFIT
35	PUNE	SHIRUR	AMBAD	AMBAD	AMBAD	RWTL PUNE	NEAR NALLA	DEEP TUBEWELL	U710003127286039	19-06-2023	20-06-2023	0.3	9.11	378	245.7	126	46	0.15	1	31	156	0.03	UNFIT

WATER TESTING ANALYSIS RESULTS POST MONSOON 2023-24

Sr. No	District	Taluka	Name of Panchayat	Name of Village	Name of Habitation	Name of Lab	Location	Type of Source	UID/ Source Code	Sample Received Date	Testing Date	Turbidity (NTU)	pH	EC	TDS (mg/L)	Alkalinity (mg/L)	Chloride (mg/L)	Fluoride (mg/L)	Nitrate (mg/L)	Sulphate (mg/L)	Total Hardness (mg/L)	Remarks	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	Pune	SHIRUR	SARADWADI	SARADWADI	SARADWADI	RWTL PUNE	NEAR GAV	OPENWELL	U71024551683045	05-11-2023	05-11-2023	0.9	7.3	108.7	706.55	54	113	0.088	40	123	334	0.1	FTT
2	Pune	SHIRUR	SARADWADI	SARADWADI	SHARDWADI	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPENWELL	U71024551683045	05-11-2023	05-11-2023	0.1	7.4	56	61.75	20	18	0.16	28	23	70	0.11	FTT
3	Pune	SHIRUR	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	BHAGAVANWADI	RWTL PUNE	KAMINI RIVER	OPEN WELL	U70623795705277	05-11-2023	05-11-2023	0.1	7	168	108.2	40	14	0.07	5	23	70	0.1	FTT
4	Pune	SHIRUR	Dhok Sangavi	Dhok Sangavi	PAPIT WADI	RWTL PUNE	PAPIT WADI	OPENWELL	U71008251734760	12-11-2023	12-11-2023	0.6	8	69	54.35	740	48	0.83	23	72	273	0.13	FTT
5	Pune	SHIRUR	Dhok Sangavi	Dhok Sangavi	MIDC CONNECTION	RWTL PUNE	MIDC CONNECTION	OPENWELL	U71008251734760	12-11-2023	12-11-2023	0.5	8.3	514	333.85	210	42	0.47	3	18	100	0.8	FTT
6	Pune	SHIRUR	Dhok Sangavi	Dhok Sangavi	NEAR GAVTHAN	RWTL PUNE	NEAR GAVTHAN	OPENWELL	U71008251734760	12-11-2023	12-11-2023	0.5	8.2	527	388.05	716	48	0.33	5	22	144	0.20	FTT
7	Pune	SHIRUR	Dhok Sangavi	Dhok Sangavi	CHINCHANI DAM	RWTL PUNE	CHINCHANI DAM	POOND	U71008251734760	12-11-2023	12-11-2023	0.4	8.5	337.8	256	50	50	0.41	2	20	122	0.07	FTT
8	Pune	SHIRUR	RANJANGAON GANPATI	RANJANGAON GANPATI	IN WADI	RWTL PUNE	IN WADI	OPENWELL	U71008251726941	12-07-2023	15-11-2023	0.4	8.2	514	314.1	224	42	0.26	3	23	176	0.09	FTT
9	Pune	SHIRUR	RANJANGAON GANPATI	RANJANGAON GANPATI	NEAR NALA	RWTL PUNE	NEAR NALA	DEEP TUBEWELL	U71008251726941	12-07-2023	15-11-2023	0.4	8.4	514	334.1	224	42	0.48	3	22	176	0.13	FTT
10	Pune	SHIRUR	RANJANGAON GANPATI	RANJANGAON GANPATI	MIDC CONNECTION	RWTL PUNE	MIDC CONNECTION	OPENWELL	U71008251726941	12-07-2023	15-11-2023	0.5	8.4	514	314.1	224	42	0.26	3	23	176	0.09	FTT
11	Pune	SHIRUR	RANJANGAON GANPATI	RANJANGAON GANPATI	MIDC CONNECTION	RWTL PUNE	MIDC CONNECTION	OPENWELL	U71008251726941	12-07-2023	15-11-2023	0.4	8.4	514	314.1	224	42	0.26	3	23	176	0.09	FTT
12	Pune	SHIRUR	RANJANGAON GANPATI	RANJANGAON GANPATI	IN GAOTHAN	RWTL PUNE	IN GAOTHAN	OPENWELL	U71008251726941	12-07-2023	15-11-2023	0.4	8.4	514	314.1	224	42	0.26	3	23	176	0.09	FTT
13	Pune	SHIRUR	RANJANGAON GANPATI	RANJANGAON GANPATI	GAOTHAN	RWTL PUNE	GAOTHAN	CAVAL	U71008251726941	12-07-2023	15-11-2023	0.4	8.4	514	314.1	224	42	0.26	3	23	176	0.09	FTT
14	Pune	SHIRUR	RANJANGAON GANPATI	RANJANGAON GANPATI	NEAR GAOTHAN	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPEN WELL	U726159517641382	08-01-2024	08-01-2024	0.6	8	685	452.28	300	37	0.45	34	27	351	0.03	FTT
15	Pune	SHIRUR	RANJANGAON GANPATI	RANJANGAON GANPATI	GHOTI MALA	RWTL PUNE	GHOTI MALA	RIVER	U726159517641382	20-11-2023	21-11-2023	0.8	8.1	1450	942.5	288	109	1.01	4	137	140	0	FTT
16	Pune	SHIRUR	RANJANGAON GANPATI	RANJANGAON GANPATI	SHIRUR GRAMIN BHAVATE	RWTL PUNE	SHIRUR GRAMIN BHAVATE	DEEP TUBEWELL	U726159517641382	20-11-2023	21-11-2023	0.7	8.1	1467	947.25	312	134	0.31	4	135	218	0.03	FTT
17	Pune	SHIRUR	SARADWADI	SARADWADI	IN HABITATION	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U726159517641382	20-11-2023	21-11-2023	0.5	8.2	713	463.45	188	40	0.74	5	55	172	0.23	FTT
18	Pune	SHIRUR	KAREGAON	KAREGAON	NEAR GAOTHAN	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPEN WELL	U726159517641382	08-01-2024	08-01-2024	0.4	8.2	680	443.3	180	66	0.87	7	50	216	0.05	FTT
19	Pune	SHIRUR	KAREGAON	KAREGAON	MIDC CONNECTION	RWTL PUNE	MIDC CONNECTION	OPEN WELL	U726159517641382	08-01-2024	08-01-2024	0.4	8.2	680	443.3	180	66	0.87	7	50	216	0.05	FTT
20	Pune	SHIRUR	KARDILWADI	KARDILWADI	IN HABITATION	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U726159517641382	08-01-2024	08-01-2024	0.5	7.8	1141	747.3	272	121	0.8	19	83	243	0.05	UNFTT
21	Pune	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	INDIRA NAGAR	RWTL PUNE	INDIRA NAGAR	OPEN WELL	U706209517281884	08-01-2024	08-01-2024	0.7	8.1	943	622.95	200	128	0.76	31	89	292	0.03	UNFTT
22	Pune	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	RANPSEWASTI	RWTL PUNE	RANPSEWASTI	OPEN WELL	U706209517281884	08-01-2024	08-01-2024	0.6	8.5	972	631.8	190	134	0.45	23	83	240	0.04	UNFTT
23	Pune	SHIRUR	NIMGAON DUDE	NIMGAON DUDE	DUDEWADI	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPENWELL	U710245516878566	05-11-2023	05-11-2023	0.5	7.8	918	640.25	268	106	0.35	16	100	274	0.05	UNFTT
24	Pune	SHIRUR	NIMGAON DUDE	NIMGAON DUDE	GAOTHAN	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN EAST	OPENWELL	U710245516878566	05-11-2023	05-11-2023	0.6	7.7	376	401.9	141	140	0.56	154	117	317	0.08	UNFTT
25	Pune	SHIRUR	NIMGAON DUDE	NIMGAON DUDE	GAOTHAN	RWTL PUNE	GAOTHAN	OPENWELL	U710245516878566	05-11-2023	05-11-2023	0.6	7.6	375	601.25	351	133	0.52	135	101	323	0.09	UNFTT
26	Pune	SHIRUR	NIMGAON DUDE	NIMGAON DUDE	GAOTHAN	RWTL PUNE	GAOTHAN	DEEP TUBEWELL	U710245516878566	05-11-2023	05-11-2023	0.6	7.8	393	644.15	372	140	0.35	100	118	438	0.1	UNFTT
27	Pune	SHIRUR	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MAHALUNGE	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPENWELL	U706227517052092	05-11-2023	05-11-2023	0.3	8.1	239	151.45	51	33	0.16	7	11	344	0.09	UNFTT
28	Pune	SHIRUR	RANJANGAON GANPATI	RANJANGAON GANPATI	IN GAOTHAN	RWTL PUNE	IN GAOTHAN	OPENWELL	U71008251726365	12-07-2023	15-11-2023	0.4	8.7	509	310.35	218	40	0.33	3	23	176	0.11	UNFTT
29	Pune	SHIRUR	NIMGAON BHOGI	NIMGAON BHOGI	IN GAOTHAN	RWTL PUNE	IN GAOTHAN	OPENWELL	U726159517641382	20-11-2023	21-11-2023	0.6	7.8	1004	652.6	265	40	0.12	69	37	208	0.03	UNFTT
30	Pune	SHIRUR	AMDABAD	AMDABAD	NEAR GAOTHAN	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPENWELL	U726159517641382	08-01-2024	08-01-2024	0.9	8	2491	1619.15	563	268	1.13	89	210	296	0.04	UNFTT
31	Pune	SHIRUR	AMDABAD	AMDABAD	IN HABITATION	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPENWELL	U726159517641382	08-01-2024	08-01-2024	0.9	8	2489	1617.51	576	259	1.13	89	210	296	0.04	UNFTT
32	Pune	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	GAVTHAN	RWTL PUNE	GAVTHAN	OPENWELL	U706209517281884	08-01-2024	08-01-2024	0.4	7.8	2300	1891	214	423	1.14	114	53.8	273	0.05	UNFTT
33	Pune	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	KANTHERWADI	RWTL PUNE	KANTHERWADI	OPENWELL	U706209517281884	10-01-2024	16-01-2024	0.6	7.8	2393	1892.8	240	506	0.8	61	352	832	0.07	UNFTT
34	Pune	SHIRUR	RANJANGAON SANDAS	RANJANGAON SANDAS	LOKHANDE WASTI	RWTL PUNE	LOKHANDE WASTI	OPENWELL	U706209517281884	10-01-2024	16-01-2024	0.6	8.1	1319	772.85	376	130	1	81	72	368	0.03	UNFTT

WATER TESTING ANALYSIS RESULTS POST MONSOON 2024-25

SR NO	DISTRICT	TALUKA	NAME OF GP	NAME OF VILLAGE	NAME OF HABITATION	NAME OF LABORATORY	LOCATION	TYPE OF SOURCE	SAMPLE ID	SAMPLE RECEIVED DATE	SAMPLE TESTING DATE	LAB REF	TEMP (OC)	COLOUR	ODOUR	TASTE	TURBIDITY (MTU)	PH	EC (µM/cm)	TDS	Alkalinity (mg/L)	Chloride (mg/L)	Fluoride (mg/L)	Nitrate (mg/L)	Sulphate (mg/L)	Total Hardness (mg/L)	Ca (mg/L)	Mg (mg/L)	REMARK
1	PUNE	SHIRUR	SHIRUR GADWADI	SHIRUR	SHIRUR	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U726159519995450	30.05.2024	30.05.2024	151	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.9	8.35	145.50	64.9	288	116	0.29	301	388	0.09	NA	NA	FT
2	PUNE	SHIRUR	KARDEWADI	KARDEWADI	KARDEWADI	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U726159519995408	30.05.2024	30.05.2024	155	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.3	8.12	31	100.15	32	4	0.05	4	12	0.1	NA	NA	FT
3	PUNE	SHIRUR	KARDEWADI	KARDEWADI	KARDEWADI	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U726159519995403	30.05.2024	30.05.2024	156	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.3	7.73	31	100.15	32	4	0.13	4	12	0.08	NA	NA	FT
4	PUNE	SHIRUR	KAREGAON	KAREGAON	KAREGAON	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPEN WELL	U726159519995374	30.05.2024	30.05.2024	160	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.6	8.44	795	471.75	371	69	0.03	42	288	0.12	NA	NA	FT
5	PUNE	SHIRUR	ANAMPUR	ANAMPUR	ANAMPUR	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPEN WELL	U726159519995326	30.05.2024	30.05.2024	174	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.3	8.37	292	188.4	36	42	0.11	9	109	0.11	NA	NA	FT
6	PUNE	SHIRUR	NIMGAON BHOSI	NIMGAON BHOSI	NIMGAON BHOSI	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPEN WELL	U726159519995186	30.05.2024	30.05.2024	184	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.5	8.16	679	405.55	272	48	0.15	23	324	0.09	NA	NA	FT
7	PUNE	SHIRUR	SARADWADI	SARADWADI	SARADWADI	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U21798332001343	24.05.2024	25.05.2024	499	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.5	8.87	1144	746.2	340	316	0.33	25	229	0.18	NA	NA	FT
8	PUNE	SHIRUR	NIMGAON DUDE	NIMGAON DUDE	NIMGAON DUDE	RWTL PUNE	OPEN WELL	OPEN WELL	U21798332001345	24.05.2024	26.05.2024	498	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.8	8.21	421	234.65	190	30	0.45	5	153	0.06	NA	NA	FT
9	PUNE	SHIRUR	NIMGAON DUDE	NIMGAON DUDE	GOATHAN	RWTL PUNE	OPEN WELL	OPEN WELL	U726159519995826	30.05.2024	30.05.2024	498	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.7	8.29	554	385.15	159	48	NO	9	388	0.08	NA	NA	FT
10	PUNE	SHIRUR	NIMGAON DUDE	NIMGAON DUDE	GOATHAN	RWTL PUNE	OPEN WELL	OPEN WELL	U21798332001346	23.05.2024	25.05.2024	499	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.4	7.94	1178	765.7	328	100	NO	33	178	0.09	NA	NA	FT
11	PUNE	SHIRUR	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	RWTL PUNE	NEAR PUBLIC WELL	HANDPUMP	U21798332001347	24.05.2024	25.05.2024	481	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.8	7.53	1070	1280.5	500	218	0.27	25	316	0.18	NA	NA	FT
12	PUNE	SHIRUR	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	RWTL PUNE	WAGAR WASTI	HANDPUMP	U21798332001348	24.05.2024	25.05.2024	483	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.3	7.41	1135	87.25	51	3	0.67	5	8	0.11	NA	NA	FT
13	PUNE	SHIRUR	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	RWTL PUNE	WAGAR WASTI	HANDPUMP	U21798332001349	24.05.2024	25.05.2024	484	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.3	8.28	332	85.4	39	8	0.67	9	9	0.09	NA	NA	FT
14	PUNE	SHIRUR	BAHANGAON GANPATI	BAHANGAON GANPATI	BAHANGAON GANPATI	RWTL PUNE	GAOTHAN	CANAL	U71008220704999	13.06.2024	13.06.2024	617	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.8	8.5	358	122.7	136	37	0.25	1	31	0.1	NA	NA	FT
15	PUNE	SHIRUR	BAHANGAON GANPATI	BAHANGAON GANPATI	BAHANGAON GANPATI	RWTL PUNE	GAOTHAN	OPEN WELL	U71008220705033	13.06.2024	30.06.2024	618	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.7	8.47	358	237.7	140	32	0.27	1	22	0.09	NA	NA	FT
16	PUNE	SHIRUR	BAHANGAON GANPATI	BAHANGAON GANPATI	BAHANGAON GANPATI	RWTL PUNE	IN GAOTHAN	OPEN WELL	U71008220705004	13.06.2024	20.06.2024	619	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	1	8.3	457	333.65	136	10	0.26	1	23	0.12	NA	NA	FT
17	PUNE	SHIRUR	BAHANGAON GANPATI	BAHANGAON GANPATI	BAHANGAON GANPATI	RWTL PUNE	MUD CONNECTION	OPEN WELL	U71008220705046	13.06.2024	20.06.2024	620	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.5	8.3	357	232.05	136	30	0.26	1	21	0.11	NA	NA	FT
18	PUNE	SHIRUR	DHOK SANGAVI	DHOK SANGAVI	DHOK SANGAVI	RWTL PUNE	CHICHANI DAM	POND	U71008220715612	13.06.2024	20.06.2024	660	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.6	8.47	359	233.35	146	22	0.3	1	22	0.12	NA	NA	FT
19	PUNE	SHIRUR	DHOK SANGAVI	DHOK SANGAVI	DHOK SANGAVI	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPEN WELL	U71008220715790	13.06.2024	20.06.2024	660	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.4	8.5	460	234	234	32	0.3	1	23	0.12	NA	NA	FT
20	PUNE	SHIRUR	SHIRUR GRAMIN	SHIRUR	SHIRUR	RWTL PUNE	GHOTI MALIA	RIVER	U726159519995448	06.05.2024	30.05.2024	160	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.8	8.3	2608	1688.2	452	378	1.11	56	360	0.50	NA	NA	UNIT
21	PUNE	SHIRUR	AMJABAD	AMJABAD	AMJABAD	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPEN WELL	U726159519995448	30.05.2024	30.05.2024	167	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.7	8.54	879	518.85	316	60	0.4	801	30	0.17	NA	NA	UNIT
22	PUNE	SHIRUR	AMJABAD	AMJABAD	AMJABAD	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U726159519995344	06.05.2024	30.05.2024	168	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.8	8.58	2371	1461.15	528	266	1.04	48	417	0.12	NA	NA	UNIT
23	PUNE	SHIRUR	AMJABAD	AMJABAD	AMJABAD	RWTL PUNE	GAOTHAN	OPEN WELL	U726159519995314	06.05.2024	30.05.2024	175	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.4	8.58	927	600.05	284	72	0.57	43	63	0.13	NA	NA	UNIT
24	PUNE	SHIRUR	AMJABAD	AMJABAD	AMJABAD	RWTL PUNE	GAOTHAN	OPEN WELL	U726159519995271	06.05.2024	30.05.2024	178	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.7	8.39	843	546.65	320	76	0.37	601	43	0.07	NA	NA	UNIT
25	PUNE	SHIRUR	SARADWADI	SARADWADI	SARADWADI	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	ROBOWELL	U706209519984831	24.05.2024	27.05.2024	374	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	1.7	7.5	1836	1098.9	397	366	0.36	68	316	0.11	NA	NA	UNIT
26	PUNE	SHIRUR	BAHANGAON SANDAS	BAHANGAON SANDAS	BAHANGAON SANDAS	RWTL PUNE	77 SCHOOL GAOTHAN	ROBOWELL	U706209519984846	14.05.2024	01.06.2024	377	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	1.4	7.68	1722	1122.55	736	118	0.42	115	268	0.1	NA	NA	UNIT
27	PUNE	SHIRUR	BAHANGAON SANDAS	BAHANGAON SANDAS	BAHANGAON SANDAS	RWTL PUNE	INDRAPAGAR	HANDPUMP	U706209519984846	14.05.2024	01.06.2024	378	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	1.5	7.68	1687	1086.55	379	167	0.26	78	288	0.06	NA	NA	UNIT
28	PUNE	SHIRUR	BAHANGAON SANDAS	BAHANGAON SANDAS	BAHANGAON SANDAS	RWTL PUNE	RAMJESHWADI	HANDPUMP	U706209519984846	14.05.2024	01.06.2024	379	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	1.5	7.68	1687	1086.55	379	167	0.26	78	288	0.06	NA	NA	UNIT
29	PUNE	SHIRUR	BAHANGAON SANDAS	BAHANGAON SANDAS	BAHANGAON SANDAS	RWTL PUNE	RAMJESHWADI	HANDPUMP	U706209519984846	14.05.2024	01.06.2024	380	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	1.7	7.5	1675	1088.35	380	166	0.29	91	360	0.06	NA	NA	UNIT
30	PUNE	SHIRUR	NIMGAON MHALUNGI	NIMGAON MHALUNGI	CHIVAN PATIL WASTI	RWTL PUNE	CHIVAN PATIL WASTI	HANDPUMP	U21798332001349	04.05.2024	11.05.2024	487	25	COLOURLESS	ODOURLESS	TASTELESS	0.4	9.35	1411	943.55	56	265	1.22	4	101	0.1	NA	NA	UNIT

WATER TESTING ANALYSIS RESULTS PRE MONSOON 2025

Sl. No.	District	Taluka	Name of Panchayat	Name of Village	Name of Habitation	Name of Sap	Location	Type of Source	UID / Source Code	Sample Received Date	Sample Testing Date	Lab Ref	Temp	Color	Odor	Taste	Turbidity (NTU)	pH	EC	TDS (mg/L)	Alkalinity (mg/L)	Other Ions (mg/L)	Fluoride (mg/L)	Nitrate (mg/L)	Sulphate (mg/L)	Total Hardness (mg/L)	Iron (mg/L)	Calcium (mg/L)	Mg (mg/L)	Remark
1	PUNE	SHIRUR	NIMAGON DUDE	NIMAGON DUDE	DUDEWADI	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPEN WELL	U2179833287841058	24.04.2025	20.05.2025	152	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.16	8.11	1137	771.95	360	300	0.31	44.12	40.4	420	0.06	156	1	BT
2	PUNE	SHIRUR	NIMAGON DUDE	NIMAGON DUDE	GAOTHAN	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U2179833287841058	24.04.2025	20.05.2025	153	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	1.55	7.54	1220	798.85	316	100	0.09	38.28	88.3	316	0.03	153	2	BT
3	PUNE	SHIRUR	SARDWADI	SARDWADI	SARDWADI	RWTL PUNE	NEAR GAU	OPEN WELL	U2179833287841058	24.04.2025	20.05.2025	154	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.09	7.78	1436	933.4	372	184	0.79	24.13	146.1	311	0.05	137	6	BT
4	PUNE	SHIRUR	SARDWADI	SARDWADI	SARDWADI	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U2179833287841000	24.04.2025	20.05.2025	155	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.01	8.2	841.2	540.75	500	50	0.17	41.8	15.77	164	0.04	43	15	BT
5	PUNE	SHIRUR	DHOKANGAVI	DHOKANGAVI	DHOKANGAVI	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN	OPEN WELL	U2179833287841049	24.04.2025	20.05.2025	156	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.9	7.59	751	489.45	300	42	0.3	33	23	190	0.11	67.0	30.137	BT
6	PUNE	SHIRUR	RAMNAGAR GANPATI	RAMNAGAR GANPATI	RAMNAGAR GANPATI	RWTL PUNE	MIDC CONNECTION	OPEN WELL	U2179833287841012	24.04.2025	20.05.2025	157	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.8	8.24	743	485.95	300	52	0.2	31	24	258	0.14	116	62.208	BT
7	PUNE	SHIRUR	RAMNAGAR GANPATI	RAMNAGAR GANPATI	RAMNAGAR GANPATI	RWTL PUNE	IN GAOTHAN	OPEN WELL	U2179833287841007	24.04.2025	20.05.2025	158	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.9	8.09	795	477.75	200	52	0.2	34	34	163	0.13	17.6	60.054	BT
8	PUNE	SHIRUR	SARDWADI	SARDWADI	SARDWADI	RWTL PUNE	GHUCHI MALA	OPEN WELL	U2179833287841037	06.05.2025	18.05.2025	408	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	1	7.96	863	560.95	264	74	0.64	4	116	192	0.02	34.4	27.222	BT
9	PUNE	SHIRUR	SARDWADI	SARDWADI	SARDWADI	RWTL PUNE	MIDC WATER SUPPLY	OPEN WELL	U2179833287841602	08.05.2025	19.05.2025	453	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.8	8.5	730	474.3	200	84	0.64	1	97	192	0.01	31.2722	BT	
10	PUNE	SHIRUR	RAMNAGAR GHOCI	RAMNAGAR GHOCI	RAMNAGAR GHOCI	RWT. PUNE	FAKRESHWALWADI	HANDPUMP	U2179833287841722	05.05.2025	10.06.2025	408	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	1.3	8.44	715	464.75	166	84	0.78	1	108	168	0.01	30.2	67.48	BT
11	PUNE	SHIRUR	KAREGAON	KAREGAON	KAREGAON	RWTL PUNE	MIDC CONNECTION	OPEN WELL	U2179833287841849	05.05.2025	20.05.2025	475	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.6	8.16	1333	950.95	506	146	0.03	20.9	195.3	300	0.05	81.2	22.358	BT
12	PUNE	SHIRUR	KARDI WADI	KARDI WADI	KARDI WADI	RWTL PUNE	MIDC	WELL	U2179833287841808	05.05.2025	20.05.2025	487	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.6	8.24	1364	889.3	338	156	0.81	34.2	157.2	371	0.01	156.6	15.92	BT
13	PUNE	SHIRUR	KARDI WADI	KARDI WADI	KARDI WADI	RWTL PUNE	NEAR GAOTHAN EAST	OPEN WELL	U2179833287841884	05.05.2025	20.05.2025	158	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.42	8.08	864.4	563.15	302	58	0.13	63.2	35.06	115	0.08	117	6	BT
14	PUNE	SHIRUR	NIMAGON DUDE	NIMAGON DUDE	GAOTHAN	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U2179833287841285	24.04.2025	20.05.2025	160	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.1	8.18	1284	834.6	276	46	0.26	67.6	80.2	656	0.32	150	29	BT
15	PUNE	SHIRUR	NIMAGON DUDE	NIMAGON DUDE	GAOTHAN	RWTL PUNE	IN HABITATION	DEEP TUBEWELL	U2179833287841285	24.04.2025	20.05.2025	389	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.8	7.97	1711	1113.35	440	140	0.15	190	117	444	0.18	64.8	16.76	BT
16	PUNE	SHIRUR	DHOKANGAVI	DHOKANGAVI	DHOKANGAVI	RWTL PUNE	DHOKANGAVI DAM	POND	U2179833287841915	24.04.2025	20.05.2025	406	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	1.3	8.07	1710	1113.5	422	136	0.74	200	102	460	0.11	42.1	16.54	BT
17	PUNE	SHIRUR	RAMNAGAR GANPATI	RAMNAGAR GANPATI	RAMNAGAR GANPATI	RWTL PUNE	GAOTHAN	CANAL	U2179833287841915	24.04.2025	20.05.2025	406	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	1.3	8.07	1710	1113.5	422	136	0.74	200	102	460	0.11	42.1	16.54	BT
18	PUNE	SHIRUR	SHIRUR GRAMIN	SHIRUR	SHIRUR	RWTL PUNE	HANDLING TRUST PUMP		U2179833287841974	05.05.2025	18.06.2025	451	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.9	7.97	2322	1415.35	464	376	1.13	77	287	720	0.01	224	18.68	BT
19	PUNE	SHIRUR	ANAPUR	ANAPUR	ANAPUR	RWTL PUNE	GEACHA MALA	OPEN WELL	U2179833287841915	05.05.2025	18.06.2025	446	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	1	8.87	439	545.35	298	64	1.13	37	130	204	0.01	40	15.27	BT
20	PUNE	SHIRUR	ANAPUR	ANAPUR	ANAPUR	RWTL PUNE	PANVALI MALA	OPEN WELL	U2179833287841915	05.05.2025	18.06.2025	446	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.9	8.89	446	549.5	280	60	0.97	35	121	146	0.01	68.8	5.812	BT
21	PUNE	SHIRUR	RAMNAGAR GHOCI	RAMNAGAR GHOCI	RAMNAGAR GHOCI	RWTL PUNE	HINDGANG BILUG	OPEN WELL	U2179833287841915	05.05.2025	18.06.2025	447	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.8	8.23	500	375	107	82	0.48	1	117	146	0.01	42.8	15.55	BT
22	PUNE	SHIRUR	ANANDGAD	ANANDGAD	ANANDGAD	RWTL PUNE	BANK OF GHOD RIVER	OPEN WELL	U2179833287841915	05.05.2025	18.06.2025	400	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	1.1	8.69	762	497.8	200	16	0.71	1	110	177	0.01	68.8	0	BT
23	PUNE	SHIRUR	ANANDGAD	ANANDGAD	ANANDGAD	RWTL PUNE	IN HABITATION	OPEN WELL	U2179833287841915	05.05.2025	18.06.2025	470	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	1.4	8.55	705	485.25	308	78	1.23	1	113	176	0.01	91	6	BT
24	PUNE	SHIRUR	SARDWADI	SARDWADI	SARDWADI	RWTL PUNE	ASHWAI SHANGNE CHIN	OPEN WELL	U2179833287841915	05.05.2025	20.05.2025	483	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.9	7.75	1517	867.6	184	146	0.47	74.4	121.4	581	0.04	166	43	BT
25	PUNE	SHIRUR	SARDWADI	SARDWADI	SARDWADI	RWTL PUNE	MAHESH SARODE NIWADI	OPEN WELL	U2179833287841915	05.05.2025	20.05.2025	484	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.8	7.75	1517	867.6	184	146	0.47	74.4	121.4	581	0.04	166	43	BT
26	PUNE	SHIRUR	SARDWADI	SARDWADI	SARDWADI	RWTL PUNE	DEVA SHARDE DEWANIWADI	OPEN WELL	U2179833287841915	05.05.2025	20.05.2025	485	25	COLOURLESS	ODORLESS	TASTELESS	0.6	7.92	1398	1007.7	104	162	0.68	60.8	121.7	335	0.01	247	41	BT

1309

ANNEXURE -4

Deputy Director
Groundwater Surveys and Development Agency
Bhujal Bhawan, Shivajinagar, Pune

Ph. No.-०२०-२५५१३७१५

E. Mail-ddgsdapn.lab२५@gmail.com

जा.क्र.GSDA/DDPN/Lab/Chem.Repor/783/2024

Dt. 11/06/24

To.

Primary Health Center
Karde/Nimone/Talegaon Dhamdhere
Tal. Shirur, Dist.Pune

Subject :- Report of Contaminated Chemical Sample

With reference to the above subject, please find attached the report concerning the contaminated samples. We kindly request your prompt attention and necessary action on this matter. With reference to above subject, report of contaminated samples is attached for necessary action.

Assistant Geologist
GSDA, Pune, region, Pune

- Copy— 1) Hon. CEO, Z.P, Pune for Kind Information
2) Dy. CEO (Water supply) Z.P, Pune for Kind Information
3) District Health Officer, Z.P, Pune for Kind Information
4) Group Development officer, Panchayat Samiti, Shirur for Kind Information
5) Dy. Engineer, Water Supply, Shirur for Kind Information
6) Taluka Health officer, , Panchayat Samiti, Shirur for Kind Information
7) Medical Officer, PHC.s Karde/Nimone/Talegaon Dhamdhere, for Information and necessary action

1310

Government of Maharashtra
Water Supply and Sanitation Department
Groundwater Surveys and Development Agency

Regional Water Testing Laboratory
Water Sample Report for Chemical Analysis

Report no.	DL/PUNE/ 783 /2024				Di. 11/06/24

Sr. no.	Location	Result		Remark
		Nitrate	pH	
1	Shirur, Shirur Gramin	54	-	Nitrate and pH are above Permissible Limit
2	Amdabad, Gaothan	-	8.94	
3	Amdabad, Gaothan	48	8.59	
4	Anapur, Gaothan	-	8.58	
5	Saradwadi	-	8.89	
6	Ranjangaon Sandas	68	-	
7	Ranjangaon Sandas, Indiranagar	115	-	
8	Ranjangaon Sandas, Ranpisevasti, Ganeshmandir	78	-	
9	Ranjangaon Sandas, Kamthewadi	108	-	
10	Ranjangaon Sandas, Lokhandewasti	91	-	
11	Nimgaonmhalunge, Chavan Patilwasti	-	9.35	

Chemist

Regional Water Testing Laboratory, Pune

Assistant Chemist

Regional Water Testing Laboratory, Pune

1311

Deputy Director
Groundwater Surveys and Development Agency
Bhujal Bhawan, Shivajinagar, Pune

Ph. No.-०२०-२५५१३७१५

E. Mail-ddgsdapn.lab२५@gmail.com

जा.क्र.GSDA/DDPN/Lab/Chem.Repor/ 714 /2024

Dt. 27/5/2024

To,

Primary Health Center
Karde/Nimone/Talegaon Dhamdhare
Tal. Shirur, Dist.Pune

Subject :- Report of Contaminated Sample

With reference to the above subject, please find attached the report concerning the contaminated samples. We kindly request your prompt attention and necessary action on this matter. With refrence to above subject, report of contaminated samples is attached for necessary action.

Assistant Geologist
GSDA, Pune, region, Pune

- Copy— 1) Hon. CEO, Z.P, Pune for Kind Information
2) Dy. CEO (Water supply) Z.P; Pune for Kind Information
3) District Health Officer, Z.P, Pune for Kind Information
4) Group Development officer, Panchayat Samiti, Shirur for Kind Information
5) Dy. Engineer, Water Supply, Shirur for Kind Information
6) Taluka Health officer, , Panchayat Samiti, Shirur for Kind Infromation
7) Medical Officer, PHC. Karde/ Nimone/Talegaon Dhamdhare,, for Information and necessary action

1312

Government of Maharashtra
Water Supply and Sanitation Department
Groundwater Surveys and Development Agency

Regional Water Testing Laboratory
Water Sample Report for Chemical Analysis

Report no.		DL/PUNE/	/2024			Dt.

Sr. no.	Location	Result		Remark
		Nitrate	PH	
1	Shirur, Shirur Gramin	54	-	Nitrate and pH are above Permissible Limit
2	Amdabad, Gaothan	-	8.94	
3	Amdabad, Gaothan	48	8.59	
4	Anapur, Gaothan	-	8.58	
5	Saradwadi	-	8.89	
6	Ranjangaon Sandas	68	-	
7	Ranjangaon Sandas, Indiranagar	115	-	
8	Ranjangaon Sandas, Ranpisewasti, Ganeshmandir	78	-	
9	Ranjangaon Sandas, Kamthewadi	108	-	
10	Ranjangaon Sandas, Lokhandewasti	91	-	
11	Nimgaonmhalunge, Chavan Patilwasti	-	9.35	

Chemist

Regional Water Testing Laboratory, Pune

Assistant Chemist

Regional Water Testing Laboratory, Pune

1313

Deputy Director
Groundwater Surveys and Development Agency
Bhujal Bhawan, Shivajinagar, Pune

Ph. No.-०२०-२५५१३७१५

E. Mail-ddgsdapn.lab२५@gmail.com

जा.क्र.GSDA/DDPN/Lab/Chem.Repor/८७५ /2025

Dt. 26/6/2025

To,

Primary Health Center
Takalihaji/ Karde/Ranjangaon
Tal. Shirur, Dist.Pune

Subject :- Report of Contaminated Chemical Sample

With reference to the above subject, please find attached the report concerning the contaminated samples. We kindly request your prompt attention and necessary action on this matter. With reference to above subject, report of contaminated samples is attached for necessary action.

Assistant Geologist
GSDA, Pune, region, Pune

- Copy—
- 1) Hon. CEO, Z.P, Pune for Kind Information
 - 2) Dy. CEO (Water supply) Z.P, Pune for Kind Information
 - 3) District Health Officer, Z.P, Pune for Kind Information
 - 4) Group Development officer, Panchayat Samiti, Shirur for Kind Information
 - 5) Dy. Engineer, Water Supply, Shirur for Kind Information
 - 6) Taluka Health officer, , Panchayat Samiti, Shirur for Kind Information
 - 7) Medical Officer, PHC. Takalihaji/ karde/Ranjangaon, for Information and necessary action

1314

Government of Maharashtra
Water Supply and Sanitation Department
Groundwater Surveys and Development Agency
Regional Water Testing Laboratory
Water Sample Report for Chemical Analysis

Outward No.-	DL/PUNE/874/2025	Date:-	26/6/24

Sr.No.	Sample Details	Testing Results		Remark
		Nitrate	PH	
1	Nimgaon dude ,Openwell	63.2	-	Nitrate and pH are above Permissible Limit .
2	Nimgaon dude ,Deep tubewell	82.6	-	
3	Dhoksangavi, Pond	190	-	
4	Ranjangaon Ganapati, Canal	200	-	
5	Shirur, Shirur Gramin, Openwell	73	-	
6	Anapur, Openwell	-	8.87	
7	Anapur, Openwell	-	8.83	
8	Nimgaon Bhogji, Openwell	-	8.82	
9	Amadabad, Openwell	-	8.69	
10	Amadabad, , Openwell	-	8.65	
11	Saradwadi, Borewell	75.6	-	
12	Saradwadi, Borewell	71.8	-	
13	Saradwadi, Borewell	69.3	-	

Chemist

Regional Water Testing Laboratory, Pune

Assistant Chemist

Regional Water Testing Laboratory, Pune

1315

Deputy Director
Groundwater Surveys and Development Agency
Bhujal Bhawan, Shivajinagar, Pune

Ph. No.-०२०-२५५१३७१५

E. Mail-ddgsdapn.lab२५@gmail.com

जा.क्र.GSDA/DDPN/Lab/Chem.Repor/ ६० /2023

Dt. 17/01/2023

To,

Primary Health Center
Karde/Nimone/Kawathe
Tal. Shirur, Dist.Pune

Subject :- Report of Contaminated Chemical Sample

With reference to the above subject, please find attached the report concerning the contaminated samples. We kindly request your prompt attention and necessary action on this matter. With reference to above subject, report of contaminated samples is attached for necessary action.

Assistant Geologist
GSDA, Pune, region, Pune

- Copy— 1) Hon. CEO, Z.P, Pune for Kind Information
2) Dy. CEO (Water supply) Z.P, Pune for Kind Information
3) District Health Officer, Z.P, Pune for Kind Information
4) Group Development officer, Panchayat Samiti, Shirur for Kind Information
5) Dy. Engineer, Water Supply, Shirur for Kind Information
6) Taluka Health officer, , Panchayat Samiti, Shirur for Kind Information
7) Medical Officer, PHC. Karde/Nimone/ Kawathe.for Information and necessary action

1316

Government of Maharashtra
Water Supply and Sanitation Department
Groundwater Surveys and Development Agency
Regional Water Testing Laboratory
Water Sample Report for Chemical Analysis

Outward No.-	DL/PUNE/ 60 /2023	Date:- 17/11/2023

Sr.No.	Sample Details	Testing Results		Remark
		Nitrate	PH	
1	Ranjangaon Sandas, Gaothan	87	-	Nitrate and pH are above Parmissible Limit .
2	Nimgaon mhalungi, Gaothan, Handpump	-	8.81	
3	Nimgaon mhalungi, Gaothan, Handpump	-	8.77	
4	Shirur Gramin, Ghoti mala	79	-	
5	Anapur, Openwell	46	-	
6	Amdabad, Openwell	74	-	
7	Amdabad, Openwell	52	-	
8	Amdabad, Openwell	58	-	
9	Ranjangaon Ganapati, Deep Tubewell	-	9.12	

Chemist

Regional Water Testing Laboratory, Pune

Assistant Chemist

Regional Water Testing Laboratory, Pune

MAHARASHTRA GOVERNMENT**Water Supply and Sanitation Department****Government Decision No.: Jal-7/2018/Case No. 52/WS-12****Gokhale Road, Tejaswini Building, 7th Floor, Lokmanya Tilak Marg,****Mantralaya, Mumbai-400032****Date: 20 July 2022****Reference:**

1. Guidelines issued by the Ministry of Jal Shakti, Government of India, for the implementation of the Jal Jeevan Mission programme (December 2019).
2. Drinking Water Quality Monitoring & Surveillance Framework, Department of Drinking Water and Sanitation, Ministry of Jal Shakti, Government of India, October 2021.
3. Water Supply and Sanitation Department, Mantralaya, Government Resolution No. 2015/Case No. 151/WS-12, dated 23 July 2015.
4. Water Supply and Sanitation Department, Mantralaya, Government Resolution No. 2015/Case No. 121/WS-12, dated 4 October 2015.
5. Water Supply and Sanitation Department, Mantralaya, Government Resolution No. 2019/Case No. 138/WS-90 (Part 01), dated 4 September 2020.

Introduction:

As per the guidelines issued by the central government—specifically by the Department of Drinking Water and Sanitation under the Ministry of Jal Shakti—the Jal Jeevan Mission aims to provide adequate and safe drinking water to rural households and public institutions (such as GP buildings, schools, Anganwadi centres, health centres, wellness centres, etc.) through household tap connections.

Accordingly, the Jal Jeevan Mission programme has been launched in the state. Under this programme, emphasis is placed on providing quality drinking water to rural populations. For this purpose, the Water Quality Monitoring & Surveillance Programme

has been initiated in the state to ensure the availability of safe and potable drinking water.

Implementation of the following points is expected in the Water Quality Monitoring & Surveillance program:

- Water Quality Monitoring involves field testing and laboratory testing of water samples from public drinking water sources and domestic tap connections, strengthening water quality testing laboratories, obtaining NABL accreditation for laboratories, evaluating and ranking laboratories, recording test results on the website, informing Gram Panchayats about affected sources, providing water testing facilities to rural communities at affordable rates, making water quality information available to the public, training women, and raising awareness about water quality.
- Water Quality Surveillance involves periodic testing of public drinking water sources with the help of field test kits with the help of the community in Gram Panchayats, further testing of water samples found to be affected during field testing in the laboratory, conducting sanitation surveys, implementing measures suggested by the health department to control the outbreak of waterborne diseases in affected habitations, and encouraging Gram Panchayats to take responsibility for monitoring and observing the water quality of all drinking water sources, etc.

In the context of the effective implementation of water quality monitoring and surveillance, detailed instructions have previously been issued through government circulars dated 30/03/2011 and 05/10/2015 at reference numbers 3 and 4. However, as per the Jal Jeevan Mission guidelines given by the Central Government as per reference number 1, as well as the Drinking Water Quality Monitoring and Surveillance Framework at reference number 2, the guidelines for effective implementation of the program as per the guidelines dated October 2024 are being considered by the government.

Government Resolution

It is essential to monitor and survey water quality in order to provide regular clean drinking water in rural areas of the state and to curb epidemics. The following guidelines are being issued for effective implementation of the Jal Jeevan Mission program for water quality monitoring and survey:

1. Effective implementation of water quality monitoring and survey.

It is necessary to monitor and survey water quality to provide clean drinking water in rural areas. The measures to be taken to provide clean water to the public have the following three main parts:

- a) Water Quality Monitoring**
- b) Water Quality Survey &**
- c) Information Management System**

a) Water Quality Monitoring:

The responsibility for water quality monitoring will rest with the water supply agencies, i.e., Gram Panchayat, Panchayat Samiti, and Zilla Parishad. For this, the Gram Sevak at the Gram Panchayat level, the Block Development Officer of the respective Panchayat Samiti at the Taluka level, and the Chief Executive Officer, Zilla Parishad at the district level will be responsible. Also, along with this, the responsibility for water quality monitoring will rest with the Senior Hydrogeologist at the district level, Deputy Director at the divisional level, and Commissioner, Groundwater Survey and Development Agency at the state level under the Groundwater Survey and Development Agency.

b) Water Quality Survey:

The responsibility for water quality survey will mainly rest with the water user groups, i.e., Gram Panchayat, Gram Pani & Swachhata Samiti (Village Water & Sanitation

Committee) and other sub-committees and the local community. Also, the responsibility for immediate measures regarding water quality in habitations with contaminated sources after chemical testing will rest with the Executive Engineer, Rural Water Supply of the respective Zilla Parishad. For this, the Branch Engineer of the respective Panchayat Samiti at the Taluka level, the Deputy Engineer at the sub-division level, and the District Water & Sanitation Mission at the district level will be responsible. The Public Health Department will be responsible for independently collecting water samples for water quality surveys, as well as suggesting measures regarding water quality if the water samples taken under monitoring and surveying are found to be contaminated after biological testing. For this, the Medical Officer at the Primary Health Center level, the Taluka Health Officer of the respective Panchayat Samiti at the taluka level, and the District Health Officer at the district level will be responsible. The responsibility for implementing the measures suggested by the Health Department will rest with the concerned Gram Panchayat, Panchayat Samiti, and Zilla Parishad.

c) Information Management System:

Under water quality monitoring, it is necessary to send the required information/reports from each level to the concerned officer/employee in the prescribed format and within a fixed period. If there is a delay in submitting the report, it may take time to make a decision, which may lead to epidemics. Considering these factors, the concerned parties need to take appropriate care to ensure that accurate information/reports under water quality monitoring are sent to the concerned officers/employees within the stipulated period.

Duties and responsibilities of the institution at each level in the context of water quality monitoring and survey:

- a) Gram Panchayat level: Review meetings should be held twice a month at the Gram Panchayat level to carry out the duties and responsibilities mentioned below.**

Gram Panchayat, Gram Health, Nutrition, Water and Sanitation Committee

- To provide pure water supply to all families in the village.
- To create public awareness regarding the repair of public drinking water sources and keeping the premises clean, and to prohibit activities such as washing clothes, scrubbing utensils, bathing, washing animals, defecating/urinating at the drinking water sources and take punitive action.
- To properly maintain hand pumps and not allow water to accumulate around the tap area.
- Public drinking water sources and drinking water pipes
- Water supply storage tanks should be cleaned once every 3 months and recorded in a register.
- All public drinking water sources in the village should be purified in time and care should be taken to prevent the water from becoming impure.
- In case of a waterborne epidemic outbreak, immediately inform the Primary Health Center and take necessary measures under the guidance of the Primary Health Center.
- Provide safety items like masks, gloves, etc., to the water guards (Jalsurakshak).
- Chemical testing of all drinking water sources (Source) in the village and water supplied through domestic tap connections (FHTC) (minimum 2 samples) should be done once a year and biological testing twice a year, and recorded in the prescribed format register.
- **Select five women from the village for water quality surveying and encourage the selected women to attend the training.**
- Conduct water quality survey with the help of Field Test Kits (FTIK) in cooperation with the selected women from the community in the village.
- Send the water samples found to be contaminated during the field test kit inspection to the nearest laboratory for further testing. Discuss the test report and take necessary measures.

- Conduct a cleanliness survey of public drinking water sources and take measures to reduce the risk of high-risk water sources based on the information from the cleanliness survey.
- Inform villagers about water quality and the health effects of impure water, and raise awareness.
- Ensure that 100% of drinking water source samples from every village/hamlet/settlement are tested.
- Discuss the water quality report in the Gram Panchayat's monthly meeting/Gram Sabha.

Jalsurakshak (Water Guard)

- Keep the list of public drinking water sources in the Gram Panchayat area updated every year using a mobile app.
- Conduct primary health center and community (mainly women) assisted cleanliness survey of public drinking water sources twice a year (April and October).
- Keeping the premises of drinking water sources clean regularly.
- Daily and regular purification of drinking water.
- Attending training at the primary health centre within the jurisdiction.
- Conducting the Ortho-Toluidine Test daily at different places in the village and keeping a record of it (as per accompanying Sample No. 1).
- As per the guidelines, recording the testing of drinking water sources (Source) and water supplied through house tap connections (FHTC) carried out by 5 trained women in the village with the help of field test kits (as per accompanying Sample No. 1).
- Submitting the contaminated water samples from the testing of drinking water sources (Source) and water supplied through house tap connections (FHTC) using field test kits to the nearest primary health centre within the jurisdiction for re-testing.
- Collecting water samples for chemical testing of all public drinking water sources (Source) in every village/wadi/settlement once a year (during 1st October to 31st

March) and for biological testing of drinking water sources (Source) and water supplied through house tap connections (FHTC) twice a year (during 1st June to 31st October and 1st November to 31st May) and submitting them to the nearest primary health centre within the stipulated time (as per accompanying Sample No. 3).

- Ensuring that samples from 100% of drinking water sources in every village/wadi/settlement are tested.
- When collecting water samples for chemical testing, they should mainly be taken from the source of the drinking water scheme, and if there is no scheme, from the source currently in use for drinking water.
- When collecting water samples for biological testing for water supply schemes, samples should be taken from the External Service Reservoir Outlet (ESR Outlet) and house tap connection water (FHTC). In villages where the water supply scheme is not functional, for biological testing...
- For sources whose water samples are found to be contaminated in biological testing, preventive action should be taken in consultation with the health department to purify the water of such sources, and then water samples from such sources should be collected again and sent to the nearby groundwater survey and development agency.
- When sending water samples to the laboratory for testing, it is necessary to label the can (for chemical testing) or glass bottle (for microbiological testing) and clearly mention the relevant information.
- When sending water samples to the laboratory, ensure that the location of the source mentioned on the can or bottle is as per the information mentioned on the central government's website.
- Ortho-Toluidine Solution to be obtained through the nearest Ground Water Survey and Development Agency laboratory.
- Collect water samples from time to time as per the orders of senior officials.
- Regularly record the actions taken regarding water quality in the register.

- Whenever the Gram Panchayat purchases bleaching powder (TCL powder), a sample thereof should be submitted to the Primary Health Center within the jurisdiction.
- Store the stock of bleaching powder (TCL powder) properly, use it daily, and keep a record of it.
- Work under the supervision of the Gram Panchayat and as per the instructions given by the Gram Sevak.
- The incentive honorarium will be distributed to the Jalsurakshaks (Water Protectors) only according to the number of inspection records of drinking water sources on the Central Government's website (MIS/WOMIS website).

Gram Sevak / Gram Vikas Adhikari

- Update the list of public drinking water sources within the Gram Panchayat area every year using the mobile app. Submit this list to the Primary Health Center, Panchayat Samiti, Extension Officer (Health), Sub-Divisional Laboratory (Ground Water Survey and Development Agency), Taluka Level Committee.
- Make available good quality bleaching powder (33% chlorine content) required for a period of three months. Whenever the Gram Panchayat purchases bleaching powder (TCL powder), verify that the sample has reached the Primary Health Center within the jurisdiction. If the quality of the sample is not satisfactory, take action as per the advice of the Health Officer and Chemist.
- Prepare an annual plan for the testing of drinking water sources in the village/habitation for chemical and bacteriological quality.
- Accordingly, ensure that water samples are collected by the water caretaker and reach the laboratory (Groundwater Survey and Development Agency) in the prescribed format and within the prescribed time, and thereafter take immediate action on the received water sample test report.
- Update the information of newly activated public drinking water sources and permanently closed sources under various schemes in the village and send it to the Panchayat Samiti.

1325

- Send the consolidated report of Ortho-Toluidine Test, Field Test Kits to the Taluka level committee by the 5th of every month (as per sample number 1 attached).
- Take immediate action on the received reports of drinking water samples found to be biologically contaminated and submit the action taken report to the Taluka level committee (as per sample number 2 attached).
- For sources whose water samples are found to be biologically contaminated, take preventive action to purify the water of such sources and then get the water samples of such sources collected again through the water caretaker and tested at the district laboratory of the nearest Groundwater Survey and Development Agency.
- Put up a sign board around the drinking water sources found contaminated in chemical testing for two consecutive times stating "Water is not fit for drinking". Water samples of such contaminated sources should not be sent for testing to the laboratory again unless measures are taken to make them potable.
- Care should be taken that only public drinking water samples are collected by the water caretaker for chemical and biological testing.
- Water samples of public sources that are not used for drinking should not be sent for testing to the laboratory. A separate list of such non-potable sources should be prepared and submitted to the Primary Health Center, Sub-Divisional Laboratory (Groundwater Survey and Development Agency), Taluka Level Committee.
- Keep the source area and water tank clean regularly.
- Displaying information about water testing in public places.
- Attending training at the Primary Health Center within the scope of work.
- Immediately informing the Primary Health Center in case of a waterborne epidemic outbreak.
- Evaluating the work of the water safety officers and submitting an annual report to the Block Development Officers in that regard.

B) Primary Health Center Level:-

Health workers, health servants, health supervisors, medical officers

- Performing sudden Ortho-Toluidine Test.
- Preparing an annual action plan to receive water samples from Gram Panchayats within the stipulated time and implementing it.
- Ensuring that water quality surveys are conducted for every drinking water source in the village with the help of field test kits and sanitation surveys. Taking water samples as per World Health Organization water survey standards and sending them for testing to the health department laboratories.
- For chemical and biological testing, the water samples of the sources (Source) in the village received at the Primary Health Center through water safety officers and the water supplied through household tap connections (FHTC) should be delivered to the nearby Sub-Divisional Laboratory of the Groundwater Survey and Development Agency within the stipulated period through health workers/health assistants/health supervisors. (As per accompanying Sample No. 3).
- Water samples of contaminated sources found in the chemical and biological testing of the sub-divisional laboratory under the monitoring of the Groundwater Survey and Development Agency, after being collected again by the water safety officer, should be sent for re-testing to the District Water Testing Laboratory of the Groundwater Survey and Development Agency within the stipulated period. (As per accompanying Sample No. 3)
- The bleaching powder sample received from the water safety officer at the Primary Health Center should be delivered to the nearby Sub-Divisional Laboratory of the Groundwater Survey and Development Agency through health workers/health assistants/health supervisors.

- According to the demand of the Gram Panchayat, the Gram Pani & Sanitation Committee should provide Ortho-Toluidine Solution through them.
- Conduct cleanliness surveys of public drinking water sources twice a year (April & October) with the help of the community (preferably women) in the village. Take measures to reduce the risk of high-risk sources based on the information from the cleanliness survey.
- Information to villagers about water quality, the effect of contaminated water on health, and providing and creating awareness.
- In case of a waterborne epidemic outbreak, immediately take preventive measures and guide the Gramsevak/Gram Vikas Adhikari regarding the same.
- Suggest measures to Gram Panchayats based on the results of water sample and bleaching powder sample tests.

C) Panchayat Samiti Level / Taluka Level:

- A committee should be constituted at the Taluka level under the chairmanship of the Block Development Officer for water quality monitoring and surveying. This committee should include the Sub-Engineer (Rural Water Supply), Taluka Health Officer, Junior Geologist / Assistant Geologist, Chemist (Sub-Divisional Laboratory, Groundwater Survey and Development Agency), Extension Officer (Health) as members, and the Extension Officer (Panchayat) as member secretary. A review meeting of this committee should be held once a month as per the agenda in the attached Proforma-A. The report of the said meeting should be submitted to the Chief Executive Officer, Zilla Parishad.

Block Development Officer:

- Obtain an updated list of all public drinking water sources/schemes in the taluka from the Sub-Engineer (Rural Water Supply Department).
- Obtain updated information about newly operational public drinking water sources and permanently closed sources under various schemes in the village from the Gram Panchayat and send it to the Rural Water Supply Department, Zilla Parishad.
- Prepare a schedule for water sample testing at the Panchayat Samiti level with the cooperation of the Chemist / Microbiologist from the Sub-Divisional Laboratory, send it to the district level, and send the water samples to the Sub-Divisional Laboratory as per the schedule. Ensure that no village or hamlet is left out of the pre-monsoon and post-monsoon water sample testing schedule/plan.
- Ensure that water samples for chemical and biological testing in the taluka reach the laboratory of the Groundwater Survey and Development Agency.
- Monitor the self-cleaning (swachhta) action plan for public drinking water sources in the taluka.
- To instruct the concerned regarding daily and regular purification of drinking water sources in the taluka.
- To create awareness about testing the quality of water samples from private sources by charging fees as per the relevant government resolution.
- To monitor the testing of water samples in the taluka through field test kits.
- To submit the annual reports received from Gram Sevaks regarding the work of Jalsurakshaks (Water Protectors) to the Deputy Chief Executive Officer, Water and Sanitation, Zilla Parishad, along with evaluation and recommendations.
- To ensure that the honorarium of Jalsurakshaks received from the Zilla Parishad is regularly credited to their savings accounts and to submit the utilization certificate of the expenditure incurred to the Zilla Parishad.

- To review water quality monitoring, survey, and measures once a month.
- To take information regarding the list of Gram Panchayats from which water samples have not been sent for testing and the reasons for the same, as well as which Gram Panchayats' water samples repeatedly appear to be quality-affected from laboratory results, and to take appropriate measures accordingly.
- To send the sample number 2 report received from the Gram Sevak to the Zilla Parishad.
- Extension Officer (Panchayat) will assist the Block Development Officer as follows:
 - To review whether samples of all public drinking water sources in the taluka have been received by the Primary Health Center, Taluka Level Committee, Sub-Divisional Laboratory (Groundwater Survey and Development Agency) and if not received, to take appropriate action regarding the same.
 - To prepare a schedule for pre-monsoon and post-monsoon water sample testing at the Panchayat Samiti level, Gram Panchayat wise, with the cooperation of the Chemist/Microbiologist at the Sub-Divisional Laboratory.
 - To inspect the work done by the Jalsurakshaks during visits to the Gram Panchayats and to record the same in the Gram Panchayat's booklet.
- Monitoring of the cleanliness survey program of public drinking water sources in the taluka
- Monitoring the testing of water samples in the taluka through Field Test Kits.
- Reviewing the work of Gram Sevaks and Jal Surakshaks regarding water quality monitoring and surveying.

- Ensuring that water samples for chemical and biological testing, bleaching powder, samples, etc., reach the District Sub-Divisional Laboratory of the Groundwater Survey and Development Agency.
- Ensuring that contaminated water samples reach the District Laboratory of the Groundwater Survey and Development Agency for re-testing (chemical and biological).

Sub-Divisional Laboratory Level

- Chemical testing of every public drinking water source in the village as per Drinking Water Standard BIS: 10500 (2012) (for pH value, Total dissolved solids, Turbidity, Chloride, Total alkalinity, Total hardness, Sulphate, Iron, Total arsenic, Fluoride, Nitrate, Colour, Odour, Residual Chlorine components) once a year (during the period October 1 to March 31).
- Also, microbiological testing of every public drinking water source in the village and water supplied through household tap connections (FHTC) as per Drinking Water Standard BIS: 10500 (2012) (for Total Coliform Bacteria, E.coli or Thermotolerant Coliform Bacteria components) twice a year (during the periods June 1 to October 31 and November 1 to May 31).
- Ensuring that the cans and glass bottles of water samples received for testing at the laboratory through the Jal Surakshak are labeled and the necessary information is clearly mentioned on them.
- Ensuring that the location mentioned on the can and glass bottle matches the central government website.
- Information on water samples found contaminated in microbiological testing should be communicated in the form of a report by phone/e-mail to the concerned Gram Panchayat from the sub-divisional laboratory level and to the primary health centers and taluka level committees within the scope of work within two days through the Senior Geologist.
- Information on water samples found contaminated in chemical testing after one test.

- Report weekly to the Gram Panchayat and the Primary Health Centre and Taluka Level Committee within the scope of work through the Senior Geologist.
- Submit a consolidated report of all water samples tested in the laboratory to the Senior Geologist and Taluka Level Committee on the first day of each month.
- Complete the entry of all tested water samples in the register, on the computer, and on the central government website by the first day of each month.
- Test water samples on a private basis according to the relevant government decision by charging the prescribed fee.
- Collect water samples from time to time as per the orders of senior officials.
- Monitor all work carried out in the laboratory.

Taluka Health Officer

- Verify that water samples received for chemical and biological testing through water safety officers at all primary health centres within the taluka have reached the nearby ground water survey and development agency laboratory and submit a report to the Zilla Parishad accordingly.
- Verify that bleaching powder samples through water safety officers at all primary health centres within the taluka have reached the public health department laboratory and submit a report to the Zilla Parishad accordingly.
- Submit a report on the samples taken under the water survey program by the health department and the measures taken thereon to the Zilla Parishad.
- Send samples of contaminated sources found in the testing at the sub-divisional laboratory under the monitoring of the Ground Water Survey and Development Agency to the district laboratory of the Ground Water Survey and Development Agency for re-testing, ensure their receipt, and submit a report to the Zilla Parishad.
- Immediately take preventive measures regarding the contaminated water samples found and submit a report to the Zilla Parishad.

- Ensure that a premises sanitation survey of all public drinking water sources is conducted twice a year (April and October) through all primary health centres within the taluka and submit a report to the Zilla Parishad.
- Issue instructions regarding taking preventive action by reviewing the water quality conservation matters of the Gram Panchayat

D) District Level: A committee for district-level water quality and monitoring shall be constituted under the chairmanship of the Chief Executive Officer at the district level. This committee shall include the Executive Engineer (Rural Water Supply), District Health Officer, Senior Geologist (Groundwater Survey and Development Agency), District Health Laboratory Head, Deputy Chief Executive Officer (Panchayat), Deputy Engineer (Mechanical), Deputy Engineer (Maintenance) as members and the Deputy Chief Executive Officer (Water and Sanitation) as member secretary. The committee should hold a review meeting once a month as per the agenda in the accompanying Proforma-A, and its report should be sent to the State Water and Sanitation Mission office.

Executive Engineer (Rural Water Supply Department):

- Updating the quantitative information of public water supply schemes and components geo-tagged by the Water Supply and Sanitation Department, as well as public drinking water sources, on the central government website (MIS) taluka-wise.
- Updating the information received from the Panchayat Samiti level regarding newly operationalized public drinking water sources and permanently closed sources under various schemes in the village on the central government website (IMIS).
- Geo-tagging all public drinking water sources and water supply scheme components and updating their information on the central government website (IMIS).

- Taking remedial measures regarding water samples found to be chemically contaminated during water quality testing and submitting its monthly report to the District Water and Sanitation Mission.
- Taking action in water quality affected areas as per records on the central government website (MIS/WQMIS). Taking necessary action to operationalize RO/DFU.

Groundwater Survey and Development Agency District Laboratory Head Senior

Geologist:

- Ensuring that all public drinking water sources (Source) in the district receive a chemical analysis once a year as per the Drinking Water Standard BIS: 10500 (2012) for (pH value, Total dissolved solids, Turbidity, Chloride, Total alkalinity, Total hardness, Sulphate, Iron, Total arsenic, Fluoride, Nitrate, Colour, Odour, Residual Chlorine) and that the affected sources are re-tested (as per sample number 6 attached).
- Also, ensure that every public drinking water source (Source) in the village and water supplied through domestic tap connections (HTC) are microbiologically tested as per Drinking Water Standard BIS 10500 (2012) (for Total Coliform Bacteria, E. coli or Thermotolerant Coliform Bacteria components) twice a year. (As per accompanying Form No. 6)
- Cross-verify the samples collected by Jal Suraksha Rakshaks (Water Safety Guards) through the application for chemical and biochemical testing and the information about the available water sources.
- Immediately provide information about proper and contaminated water samples found in biological testing via email, WhatsApp, SMS to the Gram Panchayat through the Sub-Divisional Laboratory and to the Primary Health Center, Taluka Health Officer, and Taluka Level Committee within the working area, and also inform the concerned institutions in writing through the Senior Geologist in due course. (As per accompanying Form Nos. 4 and 5)

- Inform the Gram Panchayat and the Primary Health Center, Taluka Health Officer, and Taluka Level Committee within the working area in writing via email within one week after testing the proper and contaminated water samples found in chemical testing. (As per accompanying Form Nos. 4 and 5)
- Submit a consolidated monthly report of all water samples tested by the District and all Sub-Divisional Laboratories in the district to the Divisional Monitoring Cell (GSDA.), District Health Officer, and District Level Committee by the 10th of the following month. (As per accompanying Form No. 7)
- Record the results of all water sample tests conducted at the District Laboratory in the register, on the computer, and on the Central Government's website (IMIS/WQMIS) by the 25th of the following month.
- Take action to achieve the target of testing at least 250 water samples per month, i.e., 3000 water samples in a year, at the District Laboratory, including samples received for re-testing from the Sub-Divisional Laboratory as well as samples taken from various sources in the district.
- Whether the results of water sample testing checked by all the Sub-Divisional Laboratories in the district are recorded in the register, on the computer, and on the Central Government's website (IMIS/WQMIS) by the concerned District and Sub-Divisional Laboratories within the stipulated period or not.
- Monitoring and submitting that report to the Regional Deputy Director, Groundwater Survey and Development Agency.
- Taking action to get NABL accreditation for all district and sub-divisional laboratories in the district.
- Monitoring the evaluation and improvement plan (Laboratory Assessment & Improvement Plan) of district and sub-divisional laboratories in the district, and fulfilling the shortcomings found therein.
- Monitoring the ranking of district and sub-divisional laboratories in the district and fulfilling the shortcomings found therein.
- Testing water samples from private sources by charging fees as per the relevant government decisions and also creating widespread public awareness about this.

- Monitoring the work being done in all district and sub-divisional laboratories in the district.
- Ensuring that chemicals, glassware, equipment, computers, internet, and manpower are updated in all laboratories in the district.

District Health Officer

- Ensuring that the campus cleanliness survey of all drinking water sources in the district is conducted twice a year and red/yellow/green/silver cards are distributed to all Gram Panchayats in the district as per the guidelines.
- Ensuring measures for the supply of pure water to the concerned habitations based on the reports of contaminated water samples found in biological testing and re-testing at the district and sub-divisional laboratories of the Groundwater Survey and Development Agency.
- If there is a discrepancy in the water samples taken under water quality monitoring and survey, submitting the report and report on measures to the Chief Executive Officer.
- Taking measures as per the report of the bleaching powder tested in the health laboratory in the district.
- Water samples received for chemical and microbiological testing and re-testing through water safety officers in the primary health centers in the district are sent through health workers/health assistants/health supervisors to the nearest Groundwater Survey and Development Agency's laboratory.
- Method for sending samples for re-examination: Samples found contaminated in the sub-divisional laboratory should be examined at the district laboratory, and samples found contaminated at the district laboratory should be examined at the divisional laboratory.
- Reviewing the water quality monitoring and surveying aspects in the district and issuing instructions regarding preventive actions / measures.
- Bleaching powder test report will be submitted to Gram Panchayat and Zilla Parishad through the health laboratory. Consolidated monthly report to be

submitted to the District Health Officer and District Level Committee by the 10th of the next month.

Deputy Chief Executive Officer (Water & Sanitation) District Water & Sanitation Mission, Zilla Parishad

- Obtaining the updated list of all public drinking water sources in the district from the Executive Engineer, (Rural Water Supply Department) and submitting the said information to the government.
- Compiling the schedules prepared at the Panchayat Samiti level with the cooperation of the Chemist/Microbiologist (G.S.D.A.) in the sub-divisional laboratory for Gram Panchayat-wise pre-monsoon and post-monsoon water sample testing, preparing a consolidated district schedule, and implementing it accordingly.
- Preparing the annual action plan regarding water quality, sending it to the government on time, and registering it on the Central Government's website (IMIS/WOMIS).
- Preparing the annual plan for chemical and biological testing, and ensuring that water samples of public drinking water from all hamlets and settlements in the district reach the district and sub-divisional laboratories of the Ground Water Survey and Development Agency for testing and re-testing.
- **Ensuring that 100% of the samples from public and in-use sources in every village/hamlet/settlement are tested.**
- All responsibility for obtaining information regarding samples found contaminated in chemical and biological testing from the Ground Water Survey and Development Agency and informing the District Health Officer and Executive Engineer (Rural Water Supply) for preventive action shall rest with the Deputy Chief Executive Officer, Zilla Parishad.
- Monitoring the campus sanitation survey program of public drinking water sources. Conducting the sanitation survey program twice a year and compiling the report to record information on the Central Government's website (IMIS/WOMIS) and submit a report to the government accordingly.

- To create widespread awareness about testing private water sources after charging fees as per the relevant government decision.
- To review the availability of bleaching powder in the district and the testing of its chlorine quality.
- To monitor water samples from public sources found at the limit of the maximum limit as per Drinking Water Standard BIS: 10500 (2012) in chemical testing and inform the State Water and Sanitation Mission Water Quality Cell accordingly.
- To give instructions and guidance to the concerned regarding daily and regular purification of drinking water.
- To monitor the purchase, distribution of field test kits and the testing done through them, and to consolidate the report of these tests and submit it to the government in the prescribed time.
- To ensure that water quality training, registration of voluntary women who test water quality in the village, sanitation survey, field test kits, etc., are recorded on the Central Government's website (MIS/WOMIS) and also on the MRSAC website as per instructions given from time to time by the concerned office in the district.
- To review every month the reaching of water samples from all public and used drinking water sources in all hamlets and settlements in the district to the laboratory and take action accordingly.
- To submit the proposal for the honorarium of Jalsuraksha workers to the State Water and Sanitation Mission in the prescribed time and ensure that the honorarium of Jalsuraksha workers is credited to their accounts on time.
- To create awareness about water quality with the help of Information, Education, and Communication Consultants.
- To organize water quality training with the help of Human Resource Development Consultants.
- To coordinate with the Groundwater Survey and Development Agency and the Health Department in the district.
- To review the water quality monitoring and survey program and the measures taken thereunder once a month.

Accounts Officer, District Water and Sanitation Mission, Zilla Parishad

- To prepare the utilization certificate for the funds received for the Water Quality Monitoring and Surveillance program and submit it to the Chief Executive Officer within the stipulated time.
- To take action to deposit the funds received for the Water Quality Monitoring and Surveillance program into the accounts of the 'Jalsurakshak' (water protectors).
- To ensure that the funds received for the Water Quality Monitoring and Surveillance program are spent for the purpose for which they were received.
- To monitor the funds received for the Water Quality Monitoring and Surveillance program.

Chief Executive Officer

- To review the Water Quality Monitoring and Surveillance program and the measures to be taken thereunder with the Block Development Officers.
- To send the report of the preventive actions taken regarding the water samples found contaminated in biological and chemical testing to the Divisional Commissioner by the 8th of each month.
- To regularly review both water quality monitoring and surveillance and issue instructions to the concerned parties.
- To send the proposal for the honorarium of the Jalsurakshaks along with the utilization certificate to the State Water and Sanitation Mission within the stipulated time.
- To submit the utilization certificate for the funds received for the Water Quality Monitoring and Surveillance program to the government within the stipulated time.

3) Division Level

**Regional Deputy Director, Divisional Laboratory, Divisional Monitoring Cell,
(Groundwater Survey and Development Agency)**

- To ensure that the samples from the sources found contaminated during testing at the sub-divisional laboratory under the monitoring of the Groundwater Survey and Development Agency are re-tested at the Groundwater Survey and Development Agency's district laboratory.
- To ensure that all laboratories in the division are updated with chemicals, glassware, equipment, computers, internet, and manpower.
- To visit the district and sub-divisional laboratories in the division as required.
- To provide technical guidance on chemicals, glassware, equipment, and reports.
- Technical guidance regarding NABL accreditation of district and sub-divisional laboratories in the department.
- Monitoring the evaluation and improvement plan (Laboratory Assessment & Improvement Plan) of the district sub-divisional laboratories in the department and fulfilling the deficiencies found therein.
- Monitoring the ranking (Ranking of Laboratory) of the district and sub-divisional laboratories in the department and fulfilling the deficiencies found therein.
- Monitoring whether the results of water sample testing tested by all laboratories in the department are recorded in the prescribed period by the laboratories, in the monthly register, on the computer and on the central government website (MIS/WOMIS), and submitting the related report to the Commissioner, Groundwater Survey and Development Agency, Pune by the 15th of each month.
- Coordinating with all the Zilla Parishads in the department and monitoring the water quality in the department.

Divisional Commissioner Office - Deputy Commissioner (Development)

- Holding a review meeting of all Chief Executive Officers, Zilla Parishad in the administrative department once every three months as per the agenda in the accompanying Proforma-A and sending its report to the State Water and Sanitation Mission Office in the prescribed time.
- Giving instructions to the concerned regarding taking preventive action in case of contaminated samples found in bleaching powder testing, chemical and biological testing.

E) State Level:-

Joint Director, Senior Chemist and State Monitoring Cell (Groundwater Survey and Development Agency)

- Monitoring the state, divisional, district and sub-divisional water testing laboratories functioning under the state water quality testing and monitoring program.
- Ensuring that all laboratories in the state are updated with chemicals, glassware, equipment, computers, internet and manpower.
- Monitoring whether the results of water sample testing tested by all laboratories in the state are recorded in the prescribed period by the concerned laboratories in the register, on the computer and on the central government website (IMIS/WQMIS), and submitting its district-wise monthly report to the State Water and Sanitation Mission and the government
- Action to be taken regarding the testing of 5% water samples from all public drinking water sources in the state through the state laboratory (including re-testing of water samples that tested positive in the district laboratory).
- Action to be taken regarding NABL accreditation of state, district, and sub-divisional laboratories in the state.
- Monitoring the evaluation and improvement plan (Laboratory Assessment & Improvement Plan) of state, district, and sub-divisional laboratories in the state. Rectifying the deficiencies found therein.
- Monitoring the ranking (Ranking of Laboratory) of state, district, and sub-divisional laboratories in the state and rectifying the deficiencies found therein.
- Submitting the consolidated test report of all tested water samples in the state to the Water Supply and Sanitation Department and the State Water and Sanitation Mission office by the 15th of every month.
- Coordinating with the Water Supply and Sanitation Department and the Public Health Department.

U) Government Level

- To review the water quality monitoring and survey program at the government level, a review meeting will be held once every six months under the chairmanship of the Hon. Additional Chief Secretary/Principal Secretary, Water Supply and Sanitation Department, and in the presence of the Additional Chief Secretary/Principal Secretary (Public Health Department), Additional Chief Secretary/Principal Secretary (Rural Development Department), Commissioner (Groundwater Survey and Development Agency), Deputy Commissioner (Development) Revenue Department (All), Mission Director, State Water and Sanitation Mission, and Chief Executive Officer, Zilla Parishad (All)

Responsibility Determination: -

- If any dereliction of duty is found in the effective implementation of water quality monitoring and survey assigned to the concerned officers/employees in Gram Panchayat, Panchayat Samiti, and Zilla Parishad, disciplinary action will be taken against the concerned officers/employees as per the provisions of the Mumbai Gram Panchayat Act 1958, Maharashtra Zilla Parishads and Panchayat Samitis Act 1961, or the service rules applicable to them.
- The said government resolution is being issued with the concurrence of the Public Health Department and the Rural Development Department. The said government resolution has been made available on the Government of Maharashtra website www.maharashtra.gov.in and its code number is 202207201033094328. This order is being issued after being verified with a digital signature.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

ANUSHKA ANIRUDHDALVI

Mrs. Anushka Dalvi

Deputy Secretary, Government of Maharashtra

To,

- 1.Hon'ble Minister, Private Secretary, Water Supply and Sanitation Department
- 2.Hon'ble Minister of State, Private Secretary, Water Supply and Sanitation Department
- 3.Additional Chief Secretary/Principal Secretary, Public Health Department, Ministry, Mumbai
- 4.Additional Chief Secretary/Principal Secretary, Rural Development Department, Ministry, Mumbai
- 5.Additional Chief Secretary/Principal Secretary, Water Supply and Sanitation Department, Ministry, Mumbai
- 6.Member Secretary, Maharashtra Jeevan Pradhikaran, Express Towers, Nariman Point, Mumbai.
- 7.Mission Director, State Water and Sanitation Mission, Belapur, Navi Mumbai.
- 8.Commissioner, Groundwater Survey and Development Agency, Pune
- 9.Divisional Commissioner (All)
- 10.District Collector (All)
- 11.Chief Executive Officer, Zilla Parishad (All).
- 12.Superintending Engineer, Maharashtra Jeevan Pradhikaran (All)
- 13.Executive Engineer, Maharashtra Jeevan Pradhikaran (All)
- 14.Joint Director, Groundwater Survey and Development Agency, Pune.
- 15.Regional Deputy Director, Groundwater Survey and Development Agency (All Regional Divisions)
- 16.Deputy Director (Health Services), State Health Laboratory, Pune.
- 17.Executive Engineer, Rural Water Supply Department, Zilla Parishad (All)
- 18.District Health Officer, Zilla Parishad (All)
- 19.Deputy Chief Executive Officer (Water and Sanitation), Zilla Parishad (All),
- 20.Deputy Chief Executive Officer (G.P.), Zilla Parishad (All).
- 21.Block Development Officer, Panchayat Samiti All.
- 22.Selection file, working desk Pa.Pu. 12

जल जीवन मिशन अंतर्गत पाणी गुणवत्ता
सनियंत्रण आणि सर्वेक्षण कार्यक्रमाच्या
प्रभावी अंमलबजावणीबाबत मार्गदर्शक
सुचना

महाराष्ट्र शासन

पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: डब्ल्यूक्यूएम २०१८/प्र.क्र.६२/पापु-१२

गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय इमारत संकुल, ७ वा मजला, लोकमान्य टिळक मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४००००१
तारीख: २० जुलै, २०२२

वाचा -

- १) जल जीवन मिशन कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने केंद्र शासनाच्या पेयजल व स्वच्छता मंत्रालय यांनी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सुचना (डिसेंबर, २०१९).
- २) Drinking Water Quality Monitoring & Surveillance Framework, Department of Drinking Water and Sanitation, Ministry of Jalshakti, Government of India, October २०२१
- ३) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, शासन परिपत्रक क्र.डब्ल्यूक्यूएम २०१०/प्र.क्र.१६९/पा.पु.१२, दि. ३० मार्च, २०११.
- ४) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, शासन परिपत्रक क्र.डब्ल्यूक्यूएम २०१५/प्र.क्र.१२/पा.पु.१२, दि. ०५ ऑक्टोबर, २०१५.
- ५) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, शासन निर्णय क्र.जजमि २०१९/प्र.क्र.१३८/पापु १० (०७) दि., दि. ०४ सप्टेंबर, २०२०.

प्रस्तावना -

केंद्र शासनाच्या पेयजल व स्वच्छता विभाग, जल शक्ती मंत्रालय, भारत सरकार यांनी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनानुसार, जल जीवन मिशन अंतर्गत (पूर्वीचे राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रम) ग्रामीण भागातील जनतेला (Household and Public Institution viz. GP building, School, Anganwadi centre, Health centre, wellness centres, etc) सातत्यपूर्वक गुणवत्तापूर्ण (शुद्ध) पिण्याचे पाणी उपलब्ध करून देणे हे महत्वपूर्ण उद्दिष्ट आहे. त्यानुसार जल जीवन मिशन कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीची कार्यवाही राज्यात सुरु झाली आहे. या कार्यक्रमांतर्गत ग्रामीण जनतेला गुणवत्तापूर्ण पिण्याचे पाणी उपलब्ध करून देण्यासाठी पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रम (Water Quality Monitoring & Surveillance Programme) राज्यात राबविण्यात येत आहे.

शासन निर्णय क्रमांक: डब्ल्यूव्यूएग २०१८/प्र क्र.६२/पापु-१२

पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण (Water Quality Monitoring & Surveillance)
कार्यक्रमांमध्ये खालील बाबींची अंमलबजावणी करणे अपेक्षित आहे.

- पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण (Water Quality Monitoring) करण्यामध्ये सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे व घरगुती नळ जोडणीच्या पाणी नमुन्यांची क्षेत्रीय (Field Testing) व प्रयोगशाळेमध्ये तपासणी (Laboratory Testing) करणे, पाणी गुणवत्ता तपासणी प्रयोगशाळांचे बळकटीकरण करणे, प्रयोगशाळा NABL अधिस्वीकृतीकरण करणे, प्रयोगशाळांचे मुल्यांकन व क्रमवारी करणे, तपासणीच्या नोंदी संकेतस्थळावर घेणे, बाधित स्रोतांची माहिती ग्रामपंचायत यांना कळविणे, ग्रामीण जनतेला माफक दरात पाणी तपासणी सुविधा उपलब्ध करणे, पाणी गुणवत्ता विषयक माहिती जनतेला उपलब्ध करून देणे, महिलांना प्रशिक्षित करणे, पाणी गुणवत्ता विषयक जनजागृती करणे.
- पाणी गुणवत्ता सर्वेक्षण (Water Quality Surveillance) करण्यामध्ये विशिष्ट कालांतराने ग्रामपंचायतीमधील समुदायाच्या मदतीने सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांची क्षेत्रीय तपासणी संचाच्या (Field Test Kits) मदतीने तपासणी करणे, क्षेत्रीय तपासणी संचाच्या (Field Test Kits) तपासणीमध्ये बाधित आढळलेल्या पाणी नमुन्यांची पुढील तपासणी प्रयोगशाळेमध्ये करणे, स्वच्छता सर्वेक्षण करणे, बाधित वाड्या-वस्त्यांमध्ये जलजन्य रोगांच्या प्रादुर्भावावर नियंत्रण ठेवणेसाठी आरोग्य विभागाने सुचविलेल्या उपाय योजना करणे, ग्रामीण जनतेमध्ये पाणी गुणवत्तेबाबत तसेच अशुद्ध पाणी पिण्यामुळे आरोग्यावर होणाऱ्या दुष्परिणामाबाबत जनजागृती निर्माण करणे, पिण्याच्या पाण्याच्या सर्व उद्भवांची पाणी गुणवत्ता देखरेख व निरीक्षण करण्याची जबाबदारी घेण्यास ग्रामपंचायतींना उद्युक्त करणे इत्यादी बाबींचा समावेश आहे.

पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण आणि सर्वेक्षणाच्या प्रभावी अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने संदर्भाधीन क्रमांक ३ व ४ येथील दिनांक ३०/०३/२०११ व दिनांक ०५/१०/२०१५ च्या शासन परिपत्रकान्वये यापुर्वी विस्तृत सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत. तथापि, संदर्भ क्रमांक १ नुसार केंद्र शासनाने दिलेल्या जल जीवन मिशनच्या सूचना तसेच, संदर्भ क्रमांक २ येथील पिण्याचे पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण आणि सर्वेक्षण आराखडा (Drinking Water Quality Monitoring & Surveillance Framework), ऑक्टोबर, २०२१ च्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रमाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी नव्याने सर्वसमावेशक सुधारीत मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

राज्यातील ग्रामीण भागांमध्ये नियमित शुद्ध पाण्याचा पुरवठा करणे व साथीच्या रोगांना आळा बसावा याकरीता पाण्याच्या गुणवत्तेचे सनियंत्रण व सर्वेक्षण करणे अंत्यत आवश्यक आहे. जल जीवन मिशन कार्यक्रमांतर्गत पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रमाचे काम प्रभावीपणे होण्याकरिता पुढीलप्रमाणे मार्गदर्शक सूचना देण्यात येत आहेत.

१. पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण आणि सर्वेक्षणाची प्रभावी अंमलबजावणी.

ग्रामीण भागांमध्ये शुद्ध पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा करण्यासाठी पाण्याच्या गुणवत्तेचे सनियंत्रण व सर्वेक्षण करणे गरजेचे आहे. जनतेस शुद्ध पाणी पुरवठा करण्यासाठी करावयाच्या उपाययोजनेचे खालील तीन प्रमुख भाग आहेत.

- अ) पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण
- ब) पाणी गुणवत्ता सर्वेक्षण व
- क) माहिती व्यवस्थापन पद्धती

अ) पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण :-

पाणी गुणवत्ता सनियंत्रणाची जबाबदारी पाणी पुरवठा करणाऱ्या संस्थेची म्हणजेच ग्रामपंचायत, पंचायत समिती व जिल्हा परिषदेची राहिल. याकरिता ग्रामपंचायत स्तरावर ग्रामसेवक, तालुका स्तरावर त्या त्या पंचायत समितीचे गट विकास अधिकारी व जिल्हा स्तरावर मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद जबाबदार राहतील. तसेच, यासोबतच पाणी गुणवत्ता सनियंत्रणाची जबाबदारी भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेतर्गत जिल्हास्तरावर वरिष्ठ भूवैज्ञानिक, विभागीय स्तरावर उपसंचालक व राज्य स्तरावर आयुक्त, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा यांची राहिल.

ब) पाणी गुणवत्ता सर्वेक्षण :-

पाणी गुणवत्ता सर्वेक्षणाची जबाबदारी मुख्यत्वे पाणी वापरकर्त्या गटाची म्हणजेच, ग्रामपंचायत, ग्राम पाणी व स्वच्छता समिती व इतर उपसमित्या आणि स्थानिक समुदायाची राहिल. तसेच, रासायनिक तपासणी नंतर बाधित स्रोत असलेल्या वाड्या/वस्त्यांवर पाणी गुणवत्तेबाबत तात्काळ उपाययोजना करण्याची जबाबदारी त्या त्या जिल्हा परिषदेच्या कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा यांची राहिल. त्याकरीता, तालुका स्तरावर त्या त्या पंचायत समितीचे शाखा अभियंता, उपविभाग स्तरावर उपअभियंता व जिल्हा स्तरावर जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन

शासन निर्णय क्रमांक: डब्ल्यूव्यूएग २०१८/प्र क्र.६२/पापु-१२

जबाबदार राहतील. पाणी गुणवत्ता सर्वेक्षणासाठी स्वतंत्रपणे पाणी नमुने घेणे, तसेच सनियंत्रण व सर्वेक्षण या अंतर्गत घेण्यात आलेले पाणी नमुने जैविक तपासणीअंती दुषित आढळल्यास पाणी गुणवत्तेबाबत उपाययोजना सुचविण्याची जबाबदारी सार्वजनिक आरोग्य विभागाची राहिल. याकरिता प्राथमिक आरोग्य केंद्र स्तरावर वैद्यकीय अधिकारी, तालुका स्तरावर त्या-त्या पंचायत समितीचे तालुका आरोग्य अधिकारी व जिल्हा स्तरावर जिल्हा आरोग्य अधिकारी जबाबदार राहतील. आरोग्य विभागाने सुचविलेल्या उपाययोजना अंमलात आणण्याची जबाबदारी संबंधित ग्रामपंचायत, पंचायत समिती व जिल्हा परिषदेची राहिल.

क) माहिती व्यवस्थापन पद्धती :-

पाणी गुणवत्ता सनियंत्रणांतर्गत प्रत्येक पातळीवरून आवश्यक माहिती/अहवाल विहित नमुन्यात व ठराविक कालावधीमध्ये संबंधित अधिकारी/कर्मचारी यांच्याकडे पाठविणे आवश्यक आहे. अहवाल सादर करण्यास विलंब झाल्यास निर्णय घेण्यास वेळ लागू शकतो, त्यामुळे साथरोग उद्भवू शकतात. याबाबी विचारात घेता, पाणी गुणवत्ता सनियंत्रणांतर्गत अचूक माहिती/अहवाल विहित कालावधीमध्ये संबंधित अधिकारी/कर्मचारी यांच्याकडे पाठविला जाईल, यासंदर्भातील योग्य ती दक्षता संबंधितांनी घेणे आवश्यक आहे.

२. पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षणाच्या अनुषंगाने प्रत्येक स्तरावरील संस्थेची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या:-

अ) ग्राम पंचायत स्तर :- खाली नमूद करण्यात आलेली कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या पार पाडण्याकरिता ग्रामपंचायत स्तरावर महिन्यातून दोन वेळा आढावा बैठक घेण्यात याव्यात.

ग्राम पंचायत, ग्राम आरोग्य, पोषण, पाणी व स्वच्छता समिती

- > गावातील सर्व कुटुंबाना शुद्ध पाणी पुरवठा करणे .
- > सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांची दुरुस्ती करणे व परिसर स्वच्छ ठेवण्याच्या अनुषंगाने जनजागृती करणे, पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांच्या ठिकाणी कपडे धुणे, मांडी घासणे, अंधोळ करणे, जनावरे धुणे, मलमुत्र विसर्जन अशा बाबींना प्रतिबंध करणे व दंडात्मक कार्यवाही करणे.
- > हातपंपाची योग्य निगा राखणे, नळाच्या परिसरामध्ये पाणी साचू न देणे.
- > सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याचे स्रोत व पिण्याच्या पाण्याच्या पाईपलाईन पासून १०० फुटांच्या आत खतांचे खड्डे / खाजगी शौचालये / सार्वजनिक शौचालये घेण्यास / बांधकाम करण्यास प्रतिबंध करणे.

- पाणी पुरवठा साठवणटाक्या ३ महिन्यातून एकदा स्वच्छ करणे व त्याची नोंद वही ठेवणे .
- गावातील सर्व सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे वेळेत शुद्धीकरण करण्यात यावे व पाणी अशुद्ध होऊ नये याची काळजी घ्यावी.
- जलजन्य साथीचा उद्रेक झाल्यास त्वरीत प्राथमिक आरोग्य केंद्रास कळविणे. तसेच प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या मार्गदर्शनाखाली आवश्यक उपाययोजना करणे .
- जल सुरक्षक यांना मास्क, हातमोजे इ. सुरक्षेच्या अनुषंगाने वस्तु उपलब्ध करून देणे.
- गावातील सर्व पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांची (Source) व घरगुती नळ कनेक्शनद्वारे पुरवठा करण्यात येणा-या (FHAC) पाण्याची (किमान २ नमुने) रासायनिक तपासणी वर्षातून एकदा व जैविक तपासणी वर्षातून दोनदा करून घेणे व त्याची विहित नमुन्यात नोंदवहीत नोंद घेणे.
- पाणी गुणवत्ता सर्वेक्षण करणेसाठी गावांतील पाच महिलांची निवड करणे, निवड केलेल्या महिलांना प्रशिक्षणास उपस्थित राहण्यासाठी प्रोत्साहित करणे.
- गावातील समुदायातून निवड केलेल्या महिलांच्या सहकार्याने फिल्ड टेस्ट किट्सच्या (FAC) मदतीने पाणी गुणवत्ता सर्वेक्षण करून घेणे.
- फिल्ड टेस्ट किट्सच्या तपासणीत बाधित आलेले पाणी नमुने नजीकच्या प्रयोगशाळेत पुढील तपासणीसाठी पाठविणे. तपासणी अहवालावर चर्चा करणे व आवश्यक असलेल्या उपाययोजना करणे.
- सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे स्वच्छता सर्वेक्षण करून घेणे व स्वच्छता सर्वेक्षणामधील माहितीच्या आधारे जोखिमग्रस्त पाणी स्रोतांची जोखिम कमी करण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना करणे.
- पाणी गुणवत्ता, अशुद्ध पाण्यामुळे आरोग्यावर होणारा परिणाम याबाबत ग्रामस्थांना माहिती देणे व जनजागृती करणे.
- प्रत्येक गाव/वाडी/वस्ती वरील १०० टक्के पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांच्या नमुन्यांची तपासणी होईल याची काळजी घेणे.
- पाणी गुणवत्ता अहवालावर ग्रामपंचायतीच्या मासिक/ग्रामसभेत चर्चा करणे.

जलसुरक्षक

- ग्रामपंचायत क्षेत्रातील सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांची यादी दरवर्षी मोबाईल ॲपचा वापर करून अद्ययावत ठेवणे.
- सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे वर्षातून दोन वेळा (एप्रिल व ऑक्टोबर) प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या आणि गावातील समुदायाच्या (प्राधान्याने महिलांच्या) मदतीने स्वच्छता सर्वेक्षण करणे.

- पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचा परिसर नियमित स्वच्छ ठेवणे.
- पिण्याच्या पाण्याचे दैनंदिन व नियमित शुद्धीकरण करणे.
- कार्यक्षेत्रातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात प्रशिक्षणासाठी उपस्थित राहणे.
- दररोज ऑर्थोटोल्युडीन चाचणी (Ortho-Toluidine Test) गावात वेगवेगळ्या ठिकाणी घेऊन त्याची नोंद ठेवणे (सोबतच्या नमुना क्रमांक १ प्रमाणे)
- मार्गदर्शक सुचनेनुसार क्षेत्रिय परीक्षण संचाच्या (फिल्ड टेस्ट किट्स) सहाय्याने गावातील ५ प्रशिक्षित महिलांनी केलेल्या पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे (Source) व घरगुती नळ कनेक्शनद्वारे पुरवठा करण्यात येणा-या (FHTC) पिण्याच्या पाण्याच्या परीक्षणाची नोंद नोंदवहीत घेणे. (सोबतच्या नमुना क्रमांक १ प्रमाणे)
- क्षेत्रिय परीक्षण संचाच्या (फिल्ड टेस्ट किट्स) सहाय्याने पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे (Source) व घरगुती नळ कनेक्शनद्वारे पुरवठा करण्यात येणा-या (FHTC) पिण्याच्या पाण्याच्या परीक्षणामध्ये बाधित आलेले पाणी नमुने पुनर्तपासणीसाठी जवळच्या कार्यक्षेत्रातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात जमा करणे.
- गावातील सर्व सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांची (Source) रासायनिक तपासणी वर्षातून एकदा (दि. १ ऑक्टोबर ते ३१ मार्च या कालावधीत) व पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांची (Source) व घरगुती नळ कनेक्शनद्वारे पुरवठा करण्यात येणा-या (FHTC) पाण्याची जैविक तपासणी वर्षातून दोनदा (दि. १ जून ते ३१ ऑक्टोबर व १ नोव्हेंबर ते ३१ मे या कालावधीत) करण्यासाठी पाण्याचे नमुने गोळा करून विहित मुदतीत जवळच्या कार्यक्षेत्रातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात जमा करणे. (सोबतच्या नमुना क्रमांक ३ प्रमाणे)
- प्रत्येक गाव/वाडी/वस्ती वरील १०० टक्के पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांच्या नमुन्यांची तपासणी होईल याची काळजी घेणे.
- रासायनिक तपासणीसाठी पाणी नमुने घेताना मुख्यत्वे पिण्याच्या पाण्याच्या योजनेच्या स्रोतातून व योजना नसल्यास पिण्याच्या पाण्याच्या वापरात असलेल्या स्रोतातून घ्यावेत.
- जैविक तपासणीसाठी पाणी पुरवठा योजनांचे पाणी नमुने घेताना पाण्याच्या टाकीचे बाह्यद्वार (ESR Outlet) व घरातील नळ जोडणीचे पाणी (FHTC) घ्यावे. ज्या गावात पाणी पुरवठा योजना कार्यान्वित नाही, अशा ठिकाणी जैविक तपासणीसाठी सार्वजनिक व वापरात असलेल्या स्रोतातून नमुने घेण्यात यावेत.
- ज्या स्रोताचे पाणी नमुने जैविक तपासणीत दूषित आढळून येतील अशा स्रोताचे पाणी शुद्ध करण्यासंदर्भात आरोग्य विभागाच्या सल्ल्याने प्रतिबंधात्मक कार्यवाही करून त्यानंतर अशा स्रोतांचे पाणी नमुने पुन्हा गोळा करून नजीकच्या भुजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या

उपविभागीय प्रयोगशाळेत तपासणीकरीता पाठविणे.

- पाणी नमुने प्रयोगशाळेत तपासणी करिता पाठविताना कॅन (रासायनिक तपासणी करिता) अथवा काचेची बाटली (अणुजैविक तपासणी करिता) वर लेबलिंग करून संबंधित माहिती स्पष्ट नमुद असणे आवश्यक आहे.
- पाणी नमुने प्रयोगशाळेत पाठविताना कॅन किंवा बाटलीवर नमुद स्रोताचे स्थळ केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावरील नमुद माहितीनुसार असल्याची खात्री करणे.
- ऑर्थोटोल्युडीन द्रावण (Ortho-Toluidine Solution) नजीकच्या भुजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या प्रयोगशाळेमार्फत उपलब्ध करून घेणे.
- वरिष्ठ अधिकार्यांच्या आदेशानुसार वेळोवेळी पाणी नमुने गोळा करणे.
- पाणी गुणवत्तेबाबत केलेल्या कार्यवाहीची नोंदवहीत नियमित नोंद घेणे.
- ग्रामपंचायत ज्या ज्या वेळी ब्लिचींग पावडर (टी.सी.एल. पावडर) खरेदी करेल त्या त्या वेळी त्याचा नमुना कार्यक्षेतील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात जमा करणे.
- ब्लिचींग पावडरच्या (टी.सी.एल.पावडर) साठ्याची साठवणूक व्यवस्थित करणे, दैनंदिन वापर करणे व त्याची नोंद ठेवणे.
- ग्रामपंचायतीच्या देखरेखीखाली व ग्रामसेवकांनी दिलेल्या सुचनेनुसार काम करणे.
- पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांच्या केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावरील (IMIS/WOMIS संकेतस्थळावरील) तपासणीच्या नोंदी विचारात घेऊन त्या संख्येनुसारच जलसुरक्षकांना प्रोत्साहनपर मानधन वितरित करण्यात येईल.

ग्रामसेवक / ग्राम विकास अधिकारी

- ग्रामपंचायत क्षेत्रातील सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांची यादी दरवर्षी मोबाईल ॲपचा वापर करून अद्ययावत ठेवणे. सदर यादी प्राथमिक आरोग्य केंद्र, पंचायत समिती, विस्तार अधिकारी (आरोग्य), उप विभागीय प्रयोगशाळा (भुजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा), तालुका स्तरीय समिती यांना सादर करणे.
- तीन महिन्यांच्या कालावधीसाठी आवश्यक असणारी चांगल्या दर्जाची ब्लिचींग पावडर (३३ टक्के क्लोरीन असलेली) उपलब्ध ठेवणे. ग्रामपंचायत ज्या ज्या वेळी ब्लिचींग पावडर (टी.सी.एल. पावडर) खरेदी करेल त्या त्या वेळी त्याचा नमुना कार्यक्षेतील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात पोहचल्याची शहानिशा करणे. नमुन्याची गुणवत्ता समाधानकारक नसल्यास आरोग्य अधिकारी व रसायनी यांच्या सल्ल्याने प्रतिबंधात्मक उपाययोजना करणे.
- गावातील सर्व सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांच्या/योजनांच्या रासायनिक आणि जैविक गुणवत्ता तपासणीसाठी पाणी नमुने गोळा करण्याचा वार्षिक कृती आराखडा तयार करणे व

- त्यानुषंगाने जलसुरक्षकाकडून पाणी नमुने गोळा करून विहित नमुन्यात व विहित मुदतीत प्रयोगशाळेत (भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा) पोहोचतील याची खात्री करणे व तदनंतर प्राप्त पाणी नमुना तपासणी अहवालावर तात्काळ कार्यवाही करणे.
- गावातील विविध योजनेअंतर्गत नव्याने कार्यान्वित सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांची व कायमस्वरूपी बंद स्रोतांची माहिती अद्ययावत करून पंचायत समितीला पाठविणे.
 - ऑर्थोटोल्युडीन परीक्षण (Ortho-Toluidine Test), क्षेत्रिय परीक्षण संच (फिल्ड टेस्ट किट्स) एकत्रित अहवाल प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत तालुका स्तरीय समितीस पाठवणे. (सोबतच्या नमुना क्रमांक १ प्रमाणे)
 - जैविकदृष्ट्या दुषित आढळून आलेल्या पिण्याच्या पाणी नमुन्यांच्या प्राप्त अहवालाच्या अनुषंगाने तात्काळ उपाययोजना करणे व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल तालुकास्तरीय समितीला सादर करणे. (सोबतच्या नमुना क्रमांक २ प्रमाणे)
 - ज्या स्रोतांचे पाणी नमुने जैविकदृष्ट्या दुषित आढळून येतील अशा स्रोतांचे पाणी शुद्ध करण्यासंदर्भात प्रतिबंधात्मक कार्यवाही करून त्यानंतर अशा स्रोतांचे पाणी नमुने पुन्हा जलसुरक्षकामार्फत गोळा करून नजीकच्या भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या जिल्हा प्रयोगशाळेतून तपासून घेणे.
 - सलग दोन वेळा रासायनिक तपासणीत दुषित आढळून आलेल्या पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोताभोवती "पाणी पिण्यास अयोग्य" असल्याबाबत फलक लावणे. अशा दुषित स्रोतांचे पाणी पिण्यास योग्य होण्याच्या दृष्टिने उपाययोजना केल्याशिवाय पुन्हा पाणी नमुने प्रयोगशाळेत तपासणीसाठी पाठविण्यात येऊ नयेत.
 - रासायनिक व जैविक तपासणीसाठी पाणी नमुने गोळा करताना जलसुरक्षकामार्फत फक्त सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याचे नमुने घेतले जातील याची दक्षता घ्यावी.
 - ज्या सार्वजनिक स्रोतांचे पाणी पिण्यासाठी वापरले जात नाही, अशा स्रोतांचे पाणी नमुने प्रयोगशाळेत तपासणीसाठी पाठविण्यात येऊ नयेत. अशा पिण्यासाठी वापरात नसलेल्या स्रोतांची स्वतंत्र यादी तयार करून सदर यादी प्राथमिक आरोग्य केंद्र, उप विभागीय प्रयोगशाळा (भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा), तालुका स्तरीय समिती यांना सादर करणे.
 - स्रोताचा परिसर व जलकुंभ नियमित स्वच्छ ठेवण्याच्या दृष्टिने उपाययोजना करणे.
 - पाणी गुणवत्तेबाबत केलेल्या कार्यवाहीची नोंद जलसुरक्षकामार्फत नियमित ठेवली जात आहे किंवा कसे याची दक्षता घेणे तसेच जलसुरक्षकांच्या कामावर नियंत्रण ठेवणे.
 - पाणी गुणवत्ता सर्वेक्षण करणेसाठी गावातील पाच महिलांची निवड करणे, निवड केलेल्या महिलांना प्रशिक्षणास उपस्थित राहण्यासाठी प्रोत्साहित करणे.

- पाणी तपासणीबाबतची माहिती सार्वजनिक ठिकाणी दर्शविणे.
- कार्यक्षेत्रातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात प्रशिक्षणाराठी उपस्थित राहणे.
- जलजन्य साथीचा उद्रेक झाल्यास त्वरीत प्राथमिक आरोग्य केंद्रास कळविणे.
- जलसुरक्षकांच्या कामाचे मूल्यांकन करून त्याबाबतचा वार्षिक अहवाल गट विकास अधिकार्यांना सादर करणे.

ब) प्राथमिक आरोग्य केंद्र स्तर:-

आरोग्य कर्मचारी, आरोग्य सेवक, आरोग्य पर्यवेक्षक, वैद्यकीय अधिकारी

- आकस्मित ऑर्थोटोल्युडीन परीक्षण (Ortho-Toluidine Test) करणे.
- ग्रामपंचायती मधील पाणी नमुने विहित वेळेत प्राप्त करून घेण्यासाठी वार्षिक कृती आराखडा तयार करणे व त्याची अंमलबजावणी करणे.
- गावातील प्रत्येक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोताचे फिल्ड टेस्ट किटस व स्वच्छता सर्वेक्षणाच्या मदतीने पाणी गुणवत्ता सर्वेक्षण झाल्याचे खात्री करणे. जागतिक आरोग्य संघटनेच्या पाणी सर्वेक्षण मानकांनुसार पाणी नमुने घेऊन आरोग्य विभागाच्या प्रयोगशाळांमध्ये तपासणीकरिता पाठविणे.
- रासायनिक व जैविक तपासणीसाठी जलसुरक्षकांमार्फत प्राथमिक आरोग्य केंद्रामध्ये प्राप्त झालेले गावातील स्रोतांचे (Source) व घरगुती नळ जोडणीद्वारे पुरवठा करण्यात येणा-या (FHTC) पाण्याचे नमुने आरोग्य कर्मचारी/ आरोग्य सहाय्यक/आरोग्य पर्यवेक्षक यांच्या मार्फत विहित मुदतीत जवळच्या भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या उपविभागीय प्रयोगशाळेत पोहोचवणे. (सोबतच्या नमुना क्रमांक ३ प्रमाणे).
- भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या सनियंत्रणाखालील उपविभागीय प्रयोगशाळेच्या रासायनिक व जैविक तपासणीमध्ये दुषित आढळलेल्या स्रोतांचे पाणी नमुने जलसुरक्षकाने पुन्हा गोळा केल्यानंतर भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या जिल्हा पाणी तपासणी प्रयोगशाळेकडे विहित मुदतीत फेरतपासणीसाठी पाठविणे. (सोबतच्या नमुना क्रमांक ३ प्रमाणे)
- जलसुरक्षकाकडून प्राथमिक आरोग्य केंद्राकडे प्राप्त झालेला ब्लिचिंग पावडर नमुना आरोग्य कर्मचारी/ आरोग्य सहाय्यक/आरोग्य पर्यवेक्षक यांच्यामार्फत जवळच्या भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या उपविभागीय प्रयोगशाळेत पोहोचवणे.
- ग्रामपंचायतीच्या मागणीनुसार, ग्राम पाणी व स्वच्छता समिती यांचेमार्फत ऑर्थोटोल्युडीन द्रावण (Ortho-Toluidine Solution) उपलब्ध करून घेणे.
- सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे वर्षातून दोन वेळा (एप्रिल व ऑक्टोबर) गावातील समुदायाच्या (प्राधान्याने महिलांच्या) मदतीने स्वच्छता सर्वेक्षण करणे. स्वच्छता सर्वेक्षणामधील माहितीच्या आधारे जोखिमग्रस्त स्रोतांची जोखिम कमी करण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना करणे.
- पाणी गुणवत्ता, दुषित पाण्याचा आरोग्यावर होणारा परिणाम इत्यादीबाबत ग्रामस्थांना माहिती

शासन निर्णय क्रमांक: अरसूवसूएम २०१८/प्र.क.६२/पापु-१२

देणे व जनजागृती करणे.

- जलजन्य साथीचा उद्रेक झाल्यास त्वरीत प्रतिबंधात्मक उपाययोजना करणे तसेच याबाबत ग्रामसेवक/ ग्रामविकास अधिका-यास मार्गदर्शन करणे.
- पाणी नमुने/ ब्लीचींग पावडर नमुने तपासणीच्या निष्कर्षानुसार ग्रामपंचायतींना उपाययोजना सुचविणे.

क) पंचायत समिती स्तर/ तालुका स्तर:-

पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण करण्याकरिता तालुका स्तरावर गट विकास अधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात यावी. या समितीमध्ये सदस्य म्हणून उप अभियंता (ग्रामीण पाणी पुरवठा), तालुका आरोग्य अधिकारी, कनिष्ठ भुवैज्ञानिक / सहाय्यक भुवैज्ञानिक, रसायनी (उपविभागीय प्रयोगशाळा, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा), विस्तार अधिकारी (आरोग्य) व सदस्य सचिव म्हणून विस्तार अधिकारी (पंचायत) यांचा समावेश करण्यात यावा. या समितीची सोबतच्या प्रपत्र-अ मधील विषयसूचीनुसार महिन्यातून एकदा आढावा बैठक घेण्यात यावी. सदर बैठकीचा अहवाल मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांना सादर करावा.

गट विकास अधिकारी

- तालुक्यातील सर्व सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांची/योजनांची अद्ययावत यादी उप-अभियंता (ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग) यांच्याकडून प्राप्त करून घेणे.
- गावातील विविध योजनेअंतर्गत नव्याने कार्यान्वित सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याचे स्रोतांची व कायमस्वरूपी बंद स्रोतांची अद्ययावत माहिती ग्रामपंचायत कडून प्राप्त करून घेऊन ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद यांना पाठविणे.
- पंचायत समिती स्तरावर ग्रामपंचायत निहाय पाणी नमुने तपासणी करिता उपविभागीय प्रयोगशाळेतील रसायनी / अणुजैविक तज्ञ यांच्या सहकार्याने वेळापत्रक तयार करून जिल्हा स्तरावर पाठविणे व वेळापत्रकानुसार पाणी नमुने तपासणीकरिता उपविभागीय प्रयोगशाळेत पाठविणे. मान्सूनपुर्व व मान्सूनपश्चात पाणी नमुने तपासणी वेळापत्रक/आराखड्यामध्ये कोणतेही गाव अथवा वाडी-वस्ती वगळली जाणार नाही याची दक्षता घेणे.
- तालुक्यातील रासायनिक व जैविक तपासणीसाठी पाणी नमुने भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या प्रयोगशाळेत पोहचतील याची खात्री करणे.
- तालुक्यातील सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे स्वच्छता सर्वेक्षण कार्यक्रमाचे सनियंत्रण करणे.

- तालुक्यातील पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे दैनंदिन व नियमित शुध्दीकरण करण्याबाबत संबंधितांना सुचना देणे.
- खाजगी स्रोतांच्या पाणी नमुन्यांची अनुषंगिक शासन निर्णयानुसार शुल्क आकारून गुणवत्ता तपासणी करण्याबाबत जनजागृती करणे.
- तालुक्यातील क्षेत्रिय परीक्षण संचाद्वारे (फिल्ड टेस्ट किट्स) पाणी नमुने तपासणीचे सनियंत्रण करणे.
- जलसुरक्षकांच्या कामासंदर्भात ग्रामसेवकांकडून प्राप्त होणारे वार्षिक अहवाल मुल्यांकन व शिफारशीसह उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, पाणी व स्वच्छता, जिल्हा परिषद यांच्याकडे सादर करणे.
- जिल्हा परिषदेकडून प्राप्त झालेले जलसुक्षकांचे मानधन त्यांच्या बचत खात्यामध्ये नियमित जमा होत असल्याची खात्री करणे व झालेल्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र जिल्हा परिषदेला सादर करणे.
- पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण तसेच उपाययोजनांचा महिन्यातून एकदा आढावा घेणे.
- तालुक्यातील किती ग्रामपंचायतीमधून पाणी नमुने परिक्षणासाठी पाठविण्यात आले नाहीत याची यादी व त्यासंबंधीची कारणे, तसेच कोणकोणत्या ग्रामपंचायतीतील पाणी नमुने प्रयोगशाळेतील निष्कर्षातून वारंवार गुणवत्ताबाधित असल्याचे दिसते याची माहिती घेऊन त्याअनुषंगाने उपाययोजना करणे.
- ग्रामसेवकांकडून प्राप्त झालेला नमुना क्रमांक २ अहवाल जिल्हा परिषदेला पाठविणे.

विस्तार अधिकारी (पंचायत) गटविकास अधिका-यास खालीलप्रमाणे सहाय्य करतील

- तालुक्यातील सर्व सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे नमुने प्राथमिक आरोग्य केंद्र, तालुका स्तरीय समिती, उप विभागीय प्रयोगशाळा (भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा) यांना प्राप्त झाले आहेत किंवा कसे याचा आढावा घेऊन प्राप्त झाले नसल्यास त्याबाबत उचित कार्यवाही करावी.
- पंचायत समिती स्तरावर ग्रामपंचायतनिहाय मान्सुनपुर्व व मान्सुनपश्चात पाणी नमुने तपासणी करिता उपविभागीय प्रयोगशाळेतील रसायनी/अणुजैविक तज्ञ यांच्या सहकार्याने वेळापत्रक तयार करणे.
- जलसुरक्षकांनी केलेल्या कामाची तपासणी ग्रामपंचायतीच्या भेटी दरम्यान करणे व तशी नोंद ग्रामपंचायतीच्या पुस्तिकेत करणे.
- तालुक्यातील पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण करणे.
- पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व उपाययोजनांचा आढावा महिन्यातून एक वेळा घेणे.

- तालुक्यातील सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे स्वच्छता सर्वेक्षण कार्यक्रमाचे सनियंत्रण करणे.
- क्षेत्रिय परीक्षण संचाद्वारे (फिल्ड टेस्ट किट्स) तालुक्यातील होणा-या पाणी नमुने तपासणीचे सनियंत्रण करणे.
- पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षणाबाबत ग्रामसेवक व जल सुरक्षक यांच्या कामांचा आढावा घेणे.
- तालुक्यातील रासायनिक व जैविक तपासणीसाठीचे पाणी नमुने, ब्लिचिंग पावडर नमुने इत्यादी भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या जिल्हा/उपविभागीय प्रयोगशाळेत पोहोचतील याची खात्री करणे.
- तालुक्यातील दुषित पाणी नमुने फेर तपासणीसाठी (रासायनिक व जैविक) भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या जिल्हा प्रयोगशाळेत पोहोचतील याची खात्री करणे.

उपविभागीय प्रयोगशाळा स्तर

- गावातील प्रत्येक सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांची (Source) रासायनिक तपासणी तपासणी Drinking Water Standard BIS : १०५०० (२०१२) नुसार (pH value, Total dissolved solids, Turbidity, Chloride, Total alkalinity, Total hardness, Sulphate, Iron, Total arsenic, Fluoride, Nitrate, Colour, Odour, Residual Chlorine या घटकांसाठी) वर्षातून १ वेळा (१ ऑक्टोबर ते ३१ मार्च या कालावधीत) करणे.
- तसेच, गावातील प्रत्येक सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याचे स्रोतांची (Source) व घरगुती नळ जोडणीद्वारे पुरवठा करण्यात येणा-या (FHTC) पाण्याची अणुजैविक तपासणी Drinking Water Standard BIS : १०५०० (२०१२) नुसार (Total Coliform Bacteria, E.coli or Thermotolerant Coliform Bacteria या घटकांसाठी) वर्षातून २ वेळा (१ जून ते ३१ ऑक्टोबर व १ नोव्हेंबर ते ३१ मे या कालावधीत) करणे.
- जलसुरक्षकामार्फत प्रयोगशाळेत तपासणी करिता आलेल्या पाणी नमुन्यांच्या कॅन व काचेच्या बाटली वर लेबलिंग करून त्यावर आवश्यक माहिती स्पष्ट नमुद असल्याची खात्री करणे.
- कॅन व काचेच्या बाटली वर नमुद स्थळ केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळाशी जुळत असल्याची खात्री करणे.
- अणुजैविक तपासणीत दुषित आढळलेल्या पाणी नमुन्यांची माहिती तपासणीच्या दुसऱ्या दिवशी (२४ तासांच्या आत) अहवाल स्वरूपात फोन/ई-मेल द्वारे संबंधित ग्रामपंचायतीला उपविभागीय प्रयोगशाळा स्तरावरून व कार्यक्षेत्रील प्राथमिक आरोग्य केंद्र व तालुका स्तरीय समिती यांना दोन दिवसांच्या आत लेखी स्वरूपात वरिष्ठ भुवैज्ञानिक यांच्या मार्फत कळविणे.
- रासायनिक तपासणीत दुषित आढळलेल्या पाणी नमुन्यांची माहिती तपासणीनंतर एक

आठवड्यात अहवाल स्वरूपात ग्रामपंचायतीला व कार्यक्षेत्रील प्राथमिक आरोग्य केंद्र व तालुका स्तरीय समिती यांना वरिष्ठ भुवैज्ञानिक यांच्या मार्फत कळविणे.

- प्रयोगशाळेत तपासलेल्या सर्व पाणी नमुन्यांचा संकलित अहवाल प्रत्येक महिन्यांच्या एक तारखेला वरिष्ठ भुवैज्ञानिक व तालुका स्तरीय समितीस सादर करणे.
- तपासलेल्या सर्व पाणी नमुन्यांची नोंद नोंदवहीत, संगणकावर व केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावर प्रत्येक महिन्याच्या एक तारखेपर्यंत पूर्ण करणे.
- अनुषंगिक शासन निर्णयानुसार खाजगी तत्वावरील पाणी नमुने तपासणी विहित फी आकारून करणे.
- वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या आदेशानुसार वेळोवेळी पाणी नमुने गोळा करणे.
- प्रयोगशाळेत होणाऱ्या सर्व कामाचे सनियंत्रण करणे.

तालुका आरोग्य अधिकारी

- तालुक्यांतर्गत असलेल्या सर्व प्राथमिक आरोग्य केंद्रामध्ये जलसुरक्षकामार्फत रासायनिक व जैविक तपासणीसाठी प्राप्त झालेले पाणी नमुने जवळच्या भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या प्रयोगशाळेत पोहचल्याची शहानिशा करणे व त्यानुसार जिल्हा परिषदेस अहवाल सादर करणे.
- तालुका अंतर्गत असलेल्या सर्व प्राथमिक आरोग्य केंद्रामध्ये जलसुरक्षकामार्फत ब्लीचिंग पावडर नमुने सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या प्रयोगशाळेत पोहचल्याची शहानिशा करणे व त्यानुसार जिल्हा परिषदेस अहवाल सादर करणे.
- आरोग्य विभागाने पाणी सर्वेक्षण कार्यक्रमांतर्गत घेतलेल्या नमुन्यांचा अहवाल व त्यावरील उपाययोजना जिल्हा परिषदेस सादर करणे.
- भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या सनियंत्रणाखालील उपविभागीय प्रयोगशाळेतील तपासणीत दुषित आढळलेल्या स्रोतांचे नमुने भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या जिल्हा प्रयोगशाळेत फेर तपासणी करिता पाठविणे व पोहोचल्याची खात्री करणे व तसा अहवाल जिल्हा परिषदेस सादर करणे.
- दूषित आढळलेल्या पाणी नमुन्यांबाबत तात्काळ प्रतिबंधात्मक उपाययोजना करून त्याचा अहवाल जिल्हा परिषदेस सादर करणे.
- तालुकांतर्गत असलेल्या सर्व प्राथमिक आरोग्य केंद्रामार्फत सर्व सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे परिसर स्वच्छता सर्वेक्षण वर्षातून २ वेळा (एप्रिल व ऑक्टोबर) करण्यात येत असल्याची खात्री करणे व तरा अहवाल जिल्हा परिषदेस सादर करणे.
- तालुक्यातील पाणी गुणवत्ता सर्वेक्षण या बाबीचा आढावा घेऊन प्रतिबंधात्मक कार्यवाही करण्याबाबत सूचना निर्गमित करणे.

ड) जिल्हा स्तर:-

जिल्हा स्तरावरील पाणी गुणवत्ता व सनियंत्रण करण्याकरिता जिल्हा स्तरावर मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात यावी. या समितीमध्ये सदस्य म्हणून कार्यकारी अभियंता (ग्रामीण पाणी पुरवठा), जिल्हा आरोग्य आधिकारी, वरिष्ठ भूवैज्ञानिक (भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा), जिल्हा आरोग्य प्रयोगशाळा प्रमुख, उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत), उप अभियंता (यांत्रिकी), उप अभियंता (देखभाल दुरुस्ती) व सदस्य सचिव म्हणून उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पाणी व स्वच्छता) यांचा समावेश करण्यात यावा. या समितीची सोबतच्या प्रपत्र-अ मधील विषयसूचीनुसार महिन्यातून एकदा आढावा बैठक घेण्यात यावी. त्याचा अहवाल राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन कार्यालयास पाठविण्यात यावा.

कार्यकारी अभियंता (ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग)
➤ पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागामार्फत Geo-tagging करण्यात आलेल्या सार्वजनिक पाणी पुरवठा योजना व उपांगे तसेच, सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याचे स्रोत यांची तालुकानिहाय संख्यात्मक माहिती केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावर (IMIS) अद्ययावत करणे. ➤ गावातील विविध योजनेअंतर्गत नव्याने कार्यान्वित सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांची व कायमस्वरूपी बंद स्रोतांची पंचायत समिती स्तरावरून प्राप्त माहिती केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावर (IMIS) अद्ययावत करणे. ➤ सर्व सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याचे स्रोत व पाणीपुरवठा योजनांची उपांगे Geo-tagging करणे व त्याची माहिती केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावर (IMIS) अद्ययावत करणे. ➤ पाणी गुणवत्ता तपासणीत रासायनिकदृष्ट्या दूषित आलेल्या पाणी नमुन्यांबाबत उपाययोजना करणे व त्याचा मासिक अहवाल जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन सादर करणे. ➤ केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावर (IMIS/WQMIS) नोंदीनुसार पाणी गुणवत्ताबाधित क्षेत्रात उपाययोजना करणे. RO/DFU कार्यान्वित करण्याबाबत आवश्यक कार्यवाही करणे.
भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा जिल्हा प्रयोगशाळा प्रमुख - वरिष्ठ भूवैज्ञानिक
➤ जिल्ह्यातील सर्व सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांतून (Source) प्राप्त पाणी नमुन्यांची वर्षातून एकदा रासायनिक तपासणी Drinking Water Standard BIS : १०५०० (२०१२) नुसार (pH value, Total dissolved solids, Turbidity, Chloride, Total alkalinity, Total hardness, Sulphate, Iron, Total arsenic, Fluoride, Nitrate, Colour, Odour, Residual Chlorine या घटकांसाठी) व बाधित स्रोतांची फेर तपासणी करण्यात आल्याबाबत खात्री करणे. (सोबतच्या नमुना क्रमांक ६ प्रमाणे)

- तसेच, गावातील प्रत्येक सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याचे स्रोतांची (Source) व घरगुती नळ जोडणीद्वारे पुरवठा करण्यात येणा-या (FHTC) पाण्याची अणुजैविक तपासणी Drinking Water Standard BIS : १०५०० (२०१२) नुसार (Total Coliform Bacteria, E.coli or Thermotolerant Coliform Bacteria या घटकांसाठी) वर्षातून दोन वेळा करण्यात आल्याबाबत खात्री करणे. (सोबतच्या नमुना क्रमांक ६ प्रमाणे)
- रासायनिक व जैविक रासायनिक तपासणीकरिता जलसुरक्षकांनी ऑप्लिकेशनद्वारे गोळा केलेले नमुने व उपलब्ध जलस्रोतांबाबतची माहिती यांची सांगड घालून खात्री करणे.
- जैविक तपासणीत योग्य व दुषित आढळलेल्या पाणी नमुन्याची माहिती ई-मेल, व्हाटसअप, एसएमएस द्वारे तात्काळ ग्रामपंचायतीस उपविभागीय प्रयोगशाळा मार्फत व कार्यक्षेत्रील प्राथमिक आरोग्य केंद्र, तालुका आरोग्य अधिकारी व तालुकास्तरीय समिती यांना देणे. तसेच सदर अहवाल संबंधित संस्थांना यथावकाश लेखी स्वरूपात वरिष्ठ भूवैज्ञानिक यांच्यामार्फत कळविणे. (सोबतच्या नमुना क्रमांक ४ व ५ प्रमाणे)
- रासायनिक तपासणीत योग्य व दुषित आलेल्या पाणी नमुन्यांची माहिती तपासणीनंतर उपविभागीय प्रयोगशाळा मार्फत एक आठवड्यात लेखी स्वरूपात इमेलद्वारे ग्रामपंचायतीस व कार्यक्षेत्रील प्राथमिक आरोग्य केंद्र, तालुका आरोग्य अधिकारी व तालुका स्तरीय समिती यांना कळविणे. (सोबतच्या नमुना क्रमांक ४ व ५ प्रमाणे)
- जिल्ह्यातील जिल्हा व सर्व उपविभागीय प्रयोगशाळा यांच्याकडून तपासलेल्या सर्व पाणी नमुन्यांचा, एकत्रित मासिक अहवाल पुढील महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत विभागीय सनियंत्रण कक्ष (भू.स.वि.यं.), जिल्हा आरोग्य अधिकारी व जिल्हा स्तरीय समितीस सादर करणे. (सोबतच्या नमुना क्रमांक ७ प्रमाणे)
- जिल्हा प्रयोगशाळेत तपासलेल्या सर्व पाणी नमुना तपासणीच्या परिणामांची नोंद नोंदवहीत, संगणकावर, केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावर (IMIS/WQMIS) पुढील महिन्याच्या २५ तारखेपर्यंत करणे.
- उपविभागीय प्रयोगशाळेतून फेर तपासणीसाठी प्राप्त नमुने तसेच, जिल्ह्यातील विविध स्रोतातून घेण्यात आलेले नमुने अशा प्रकारे जिल्हा प्रयोगशाळेत किमान २५० पाणी नमुने प्रती महिना म्हणजेच ३००० पाणी नमुने एक वर्षामध्ये तपासण्याचे उद्दिष्ट पूर्तीबाबत कार्यवाही करणे.
- जिल्ह्यातील सर्व उपविभागीय प्रयोगशाळा यांच्याकडून तपासलेल्या पाणी नमुना तपासणीच्या परिणामांची नोंद नोंदवहीत, संगणकावर व केंद्र शासनाच्या संकेत स्थळावर (IMIS/WQMIS) संबंधित जिल्हा व उपविभागीय प्रयोगशाळेकडून विहित कालावधीत होते किंवा कसे याबाबत

शासन निर्णय क्रमांक: डब्ल्यूवयूएम २०१८/प्र क्र.६२/पापु-१२

सनियंत्रण करणे. त्याचा अहवाल प्रादेशिक उपसंचालक, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा यांना सादर करणे.

- जिल्ह्यातील सर्व जिल्हा व उपविभागीय प्रयोगशाळा NABL मानांकन प्राप्त करणेबाबत कार्यवाही करणे.
- जिल्ह्यातील जिल्हा व उपविभागीय प्रयोगशाळांचे मुल्यांकन व सुधारणा आराखडा (Laboratory Assessment & Improvement Plan) याबाबत सनियंत्रण करणे. त्यामध्ये आढळलेल्या त्रुटींची पूर्तता करणे.
- जिल्ह्यातील जिल्हा व उपविभागीय प्रयोगशाळांचे क्रमवारी (Ranking of Laboratory) याबाबत सनियंत्रण करणे व त्यामध्ये आढळलेल्या त्रुटींची पूर्तता करणे.
- खाजगी स्रोतांच्या पाणी नमुन्यांची अनुषंगिक शासन निर्णयानुसार शुल्क आकारून तपासणी करणे व तसेच याबाबत व्यापक स्तरावर जनजागृती करणे.
- जिल्ह्यातील जिल्हा व सर्व उपविभागीय प्रयोगशाळेत होणाऱ्या कामाचे सनियंत्रण करणे.
- जिल्ह्यातील सर्व प्रयोगशाळांमध्ये रसायने, काचेचे साहित्य, उपकरणे, संगणक, इंटरनेट व मनुष्यबळ अद्ययावत राहिल याची खात्री करणे.

जिल्हा आरोग्य अधिकारी

- जिल्ह्यातील सर्व पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे परिसर स्वच्छता सर्वेक्षण वर्षातून २ वेळा झाल्याची शहानिशा करणे व मार्गदर्शक सुचनांनुसार जिल्ह्यातील सर्व ग्रामपंचायतीस लाल/पिवळे/हिरवे/चंदेरी कार्ड वितरीत करणे.
- भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या जिल्हा व उपविभागीय प्रयोगशाळेत जैविक तपासणी तसेच, फेरतपासणीत आढळलेल्या बाधित पाणी नमुन्यांच्या अहवालाच्या अनुषंगाने संबंधित वाडयावरच्या मध्ये शुध्द पाणी पुरवठा होण्याच्या अनुषंगाने उपाययोजनांची खात्री करणे.
- पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षणांतर्गत घेण्यात आलेल्या पाणी नमुन्यांच्या अहवालामध्ये तफावत असल्यास यासंबंधीचा अहवाल व उपाययोजनांबाबत अहवाल मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना सादर करणे.
- जिल्ह्यामध्ये आरोग्य प्रयोगशाळेत तपासणी करण्यात आलेल्या ब्लिचिंग पावडरच्या अहवालानुसार उपाययोजना करणे.
- जिल्ह्यातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रामध्ये जलसुरक्षकामार्फत रासायनिक व अणुजैविक तपासणी तसेच फेरतपासणीसाठी प्राप्त झालेले पाणी नमुने आरोग्य कर्मचारी/आरोग्य सहाय्यक/आरोग्य पर्यवेक्षक यांच्यामार्फत जवळच्या भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या प्रयोगशाळेत पोहचल्याची शहानिशा करणे.

- फेर तपासणी साठी नमुने पाठविण्याची पद्धत : उपविभागीय प्रयोगशाळेतील वाधित आलेले नमुने जिल्हा प्रयोगशाळा व जिल्हा प्रयोगशाळेतील वाधित आलेल्या नमुन्यांची विभागीय प्रयोगशाळेत तपासणी करण्यात यावी.
- जिल्ह्यातील पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण या वावीचा आढावा घेऊन प्रतिबंधात्मक कार्यवाही / उपाय योजना करण्याबाबत सूचना निर्गमित करणे.
- ब्लिचिंग पावडर तपासणीचा अहवाल आरोग्य प्रयोगशाळेमार्फत ग्रामपंचायत व जिल्हापरिषद यांना सादर करण्यात येईल. एकत्रित मासिक अहवाल पुढील महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत जिल्हा आरोग्य अधिकारी व जिल्हा स्तरीय समितीस सादर करणे.

उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पाणी व स्वच्छता) जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन, जिल्हा परिषद

- जिल्ह्यातील सर्व सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांची अद्ययावत यादी कार्यकारी अभियंता, (ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग) यांच्याकडून प्राप्त करून घेणे व सादर माहिती शासनास सादर करणे.
- ग्रामपंचायतनिहाय मान्सुन व मान्सुनपश्चात पाणी नमुने तपासणी करिता उपविभागीय प्रयोगशाळेतील रसायनी/अणुजैविक तज्ञ (भू.स.वि.यं.) यांच्या सहकार्याने पंचायत समिती स्तरावर तयार करण्यात आलेले वेळापत्रक संकलित करून जिल्हयाचे एकत्रित वेळापत्रक तयार करणे व त्यानुसार अंमलबजावणी करणे.
- पाणी गुणवत्ता विषयक वार्षिक कृती आराखडा तयार करणे, शासनास वेळेत पाठविणे व त्याची नोंद केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावर (IMIS/WQMIS) करणे.
- रासायनिक व जैविक तपासणीसाठीचा वार्षिक आरखडा तयार करणे, त्यानुसार जिल्ह्यातील सर्व वाड्या वस्त्यामधील सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याचे पाणी नमुने तपासणीसाठी व फेर तपासणीसाठी भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या जिल्हा व उप विभागीय प्रयोगशाळेत पोहचतील याची खात्री करणे.
- प्रत्येक गाव/वाडी/वस्ती वरील सार्वजनिक व वापरात असणा-या १०० टक्के स्रोतांच्या नमुन्यांची तपासणी होईल याची काळजी घेणे.
- रासायनिक व जैविक तपासणीमध्ये दूषित आढळलेल्या नमुन्यांबाबतची माहिती भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेकडून प्राप्त करून जिल्हा आरोग्य अधिकारी व कार्यकारी अभियंता (ग्रा.पा. पु.) यांना प्रतिबंधात्मक कार्यवाही करण्यासाठी कळविण्याबाबत सर्व जबाबदारी उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांची राहिल.
- सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांच्या परिसर स्वच्छता सर्वेक्षण कार्यक्रमाचे सनियंत्रण करणे. स्वच्छता सर्वेक्षण कार्यक्रम वर्षातून दोन वेळा राबवून अहवाल एकत्रित करणे, त्याची

- केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावर (IMIS/WQMIS) नोंद घेणे व त्यानुसार शासनास अहवाल सादर करणे.
- खाजगी स्रोतांच्या पाणी नमुन्यांची अनुषंगिक शासन निर्णयानुसार शुल्क आकारून तपासणी करण्याबाबत व्यापक स्तरावर जनजागृती करणे.
 - जिल्ह्यातील ब्लिचिंग पावडरच्या उपलब्धतेचा व त्यातील क्लोरिन गुणवत्तेच्या तपासणीचा आढावा घेणे.
 - रासायनिक तपासणीमध्ये Drinking Water Standard BIS : १०५०० (२०१२) नुसार कमाल मर्यादेच्या सीमा रेषेवर आढळलेल्या सार्वजनिक स्रोतांच्या पाणी नमुन्यांबाबत सनियंत्रण करणे व त्यानुसार राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन - पाणी गुणवत्ता कक्ष यांना कळविणे.
 - पिण्याच्या पाण्याचे दैनंदिन व नियमित शुध्दीकरण करण्याबाबत संबंधितांना सूचना देणे व मार्गदर्शन करणे.
 - क्षेत्रिय परीक्षण संचाचे (फिल्ड टेस्ट किट्स) खरेदी, वितरण व त्याद्वारे होणा-या तपासणीचे सनियंत्रण करणे व सदर तपासण्यांचा अहवाल एकत्रित करून विहित वेळेत शासनास सादर करणे.
 - पाणी गुणवत्ता विषयक प्रशिक्षण, गावातील पाणी गुणवत्ता तपासणी करणे-या स्वयंसेवी महिलांची नोंद, स्वच्छता सर्वेक्षण, फिल्ड टेस्ट किट्स इ. नोंदी केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावर (IMIS/WQMIS) तसेच, वेळोवेळी देण्यात आलेल्या निर्देशानुसार MRSAC च्या संकेतस्थळावर योजना/स्रोत याबाबत अद्ययावत माहितीची नोंद जिल्ह्यातील संबंधित कार्यालयाकडून होईल याची खात्री करणे.
 - जिल्ह्यातील सर्व वाड्या वस्त्यामधील सर्व सार्वजनिक व वापरात असणा-या पिण्याच्या पाण्याचे स्रोतांचे पाणी नमुने प्रयोगशाळेत पोहोचतील याबाबत प्रत्येक महिन्याला आढावा घेणे व त्यानुसार कार्यवाही करणे.
 - जलसुरक्षकांच्या मानधनाचा प्रस्ताव विहित वेळेत राज्य पाणी व स्वच्छता मिशनला सादर करणे व जलसुरक्षकांचे मानधन वेळेत त्यांच्या खात्यात जमा होईल याची खात्री करणे.
 - माहिती, शिक्षण व संवाद सल्लागार यांच्या मदतीने पाणी गुणवत्ता विषयक जन जागृती करणे.
 - मनुष्यबळ विकास सल्लागार यांच्या मदतीने पाणी गुणवत्ता विषयक प्रशिक्षण आयोजित करणे.
 - जिल्ह्यातील भूजल सर्वेक्षण आणि विकास संरचना व आरोग्य विभाग यांच्याशी समन्वय साधणे.
 - पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रम व त्याअंतर्गत घेण्यात येणा-या उपाययोजनांचा आढावा महिन्यातून एकदा घेणे.
 - जलसुरक्षकांची वर्षात दोनदा करावयाची प्रशिक्षणे उत्तमरित्या होतील याची दक्षता घेणे व जिल्ह्यातील जलसुरक्षकांच्या कामावर सनियंत्रण ठेवणे.

लेखाधिकारी, जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन, जिल्हा परिषद

- पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रमासाठी प्राप्त झालेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र तयार करून विहित वेळेत मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना सादर करणे.
- पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रमासाठी प्राप्त झालेला जलसुरक्षक निधी जलसुरक्षक यांच्या खात्यावर जमा करणेबाबत कार्यवाही करणे.
- पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रमासाठी प्राप्त झालेला निधी, प्राप्त झालेल्या उद्देशासाठी खर्च होत आहे याबाबत खात्री करणे.
- पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रमासाठी प्राप्त झालेला निधीचे सनियंत्रण करणे.

मुख्य कार्यकारी अधिकारी

- पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रम व त्याअंतर्गत घेण्यात येणा-या उपाययोजनांबाबत गट विकास अधिकारी यांचा आढावा घेणे.
- जैविक व रासायनिक तपासणी यामध्ये दुषित आढळलेल्या पाणी नमुन्याबाबत केलेल्या प्रतिबंधात्मक कार्यवाहीचा अहवाल विभागीय आयुक्त यांना प्रत्येक महिन्याच्या ८ तारखेपर्यंत पाठविणे.
- पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण या दोन्ही बाबतीत नियमितपणे आढावा घेऊन संबधितांना सुचना निर्गमित करणे.
- जलसुरक्षकांच्या मानधनाचा प्रस्ताव उपयोगिता प्रमाणपत्रासह राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन यांना विहित वेळेत पाठविणे.
- पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रमासाठी प्राप्त झालेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित वेळेत शासनास सादर करणे.

३) विभागस्तर**प्रादेशिक उपसंचालक, विभागीय प्रयोगशाळा, विभागीय सनियंत्रण कक्ष, (भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा)**

- भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या सनियंत्रणाखालील उप विभागीय प्रयोगशाळेत तपासणीत दुषित आढळून आलेल्या स्रोतांच्या नमुन्यांची भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या जिल्हा प्रयोगशाळेतमध्ये फेरतपासणी झाल्याची खात्री करणे.
- विभागातील सर्व प्रयोगशाळा रसायने, काचेचे साहित्य, उपकरणे, संगणक, इंटरनेट व मनुष्यबळ यांनी अद्ययावत राहिल याची खात्री करणे.
- विभागातील जिल्हा व उपविभागीय प्रयोगशाळांना गरजेनुसार भेटी देणे.
- रसायने, काच सामान, उपकरणे व अहवाल याबाबत तांत्रिक मार्गदर्शन करणे.
- विभागातील जिल्हा व उपविभागीय प्रयोगशाळा NABL गुणांकन करणेबाबत तांत्रिक मार्गदर्शन

करणे.

- विभागातील जिल्हा व उपविभागीय प्रयोगशाळांचे मुल्यांकन व सुधारणा आराखडा (Laboratory Assessment & Improvement Plan) याबाबत सनियंत्रण करणे व त्यामध्ये आढळलेल्या त्रुटींची पूर्तता करणे.
- विभागातील जिल्हा व उपविभागीय प्रयोगशाळांचे क्रमवारी (Ranking of Laboratory) याबाबत सनियंत्रण करणे व त्यामध्ये आढळलेल्या त्रुटींची पूर्तता करणे.
- विभागातील सर्व प्रयोगशाळांकडून तपासलेल्या पाणी नमुना तपासणीच्या परिणामांची नोंद नोंदवहीत, संगणकावर व केंद्र शासनाच्या संकेत स्थळावर (IMIS/WQMIS) संबंधीत प्रयोगशाळांकडून विहित कालावधीत होते किंवा कसे याबाबत सनियंत्रण करणे. त्याचा मासिक अहवाल प्रत्येक महिन्याच्या १५ तारखेपर्यंत आयुक्त, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, पुणे यांना सादर करणे.
- विभागातील सर्व जिल्हा परिषदांशी समन्वय साधणे व विभागातील पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण करणे.

विभागीय आयुक्त कार्यालय - उप आयुक्त (विकास)

- प्रशासकीय विभागातील सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांची सोबतच्या प्रपत्र-अ मधील विषयसूचीनुसार तीन महिन्यातून एकदा आढावा बैठक घेणे व त्याचा अहवाल राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन कार्यालयास विहित वेळेत पाठविणे.
- ब्लिचिंग पावडर तपासणी, रासायनिक व जैविक तपासणी यांमध्ये दुषित आढळलेल्या नमुन्यांबाबत प्रतिबंधात्मक कार्यवाही करण्याबाबत संबंधितांना सूचना देणे.

ई) राज्य स्तर:-

सहसंचालक, वरिष्ठ रसायनी व राज्य सनियंत्रण कक्ष (भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा)

- राज्यातील पाणी गुणवत्ता तपासणी व सनियंत्रण कार्यक्रमांतर्गत कार्यरत राज्य, विभागीय, जिल्हा व उप विभागीय पाणी तपासणी प्रयोगशाळांचे सनियंत्रण करणे.
- राज्यातील सर्व प्रयोगशाळा रसायने, काचेचे साहित्य, उपकरणे, संगणक, इंटरनेट व मनुष्यबळ यांनी अद्ययावत राहतील याची खात्री करणे.
- राज्यातील सर्व प्रयोगशाळांकडून तपासलेल्या पाणी नमुना तपासणीच्या परिणामांची नोंद नोंदवहीत, संगणकावर व केंद्र शासनाच्या संकेत स्थळावर (IMIS/WQMIS) संबंधीत प्रयोगशाळांकडून विहित कालावधीत होते किंवा कसे याबाबत सनियंत्रण करणे. त्याचा जिल्हानिहाय मासिक अहवाल राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन व शासनास सादर करणे.

- राज्य प्रयोगशाळेमाफक्त राज्यातील सर्व सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांच्या ५ टक्के पाणी नमुने तपासणीबाबत (जिल्हा प्रयोगशाळेत बाधित आलेल्या पाणी नमुन्यांच्या फेरतपासणीसह) कार्यवाही करणे.
- राज्यातील राज्य, जिल्हा व उपविभागीय प्रयोगशाळा NABL गुणांकन करणेबाबत कार्यवाही करणे.
- राज्यातील राज्य, जिल्हा व उपविभागीय प्रयोगशाळांचे मुल्यांकन व सुधारणा आराखडा (Laboratory Assessment & Improvement Plan) याबाबत संनियंत्रण करणे, त्यामध्ये आढळलेल्या त्रुटींची पूर्तता करणे.
- राज्यातील राज्य, जिल्हा व उपविभागीय प्रयोगशाळांचे क्रमवारी (Ranking of Laboratory) याबाबत संनियंत्रण करणे व त्यामध्ये आढळलेल्या त्रुटींची पूर्तता करणे.
- राज्यातील तपासलेल्या सर्व पाणी नमुन्यांचा संकलित तपासणी अहवाल प्रत्येक महिन्याच्या १५ तारखेला पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग व राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन कार्यालयास सादर करणे.
- पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग व सार्वजनिक आरोग्य विभाग यांच्याशी समन्वय साधणे .

उ) शासन स्तर

शासनस्तरावर पाणी गुणवत्ता संनियंत्रण व सर्वेक्षण कार्यक्रमाचा आढावा घेण्याकरिता मा. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव (सार्वजनिक आरोग्य विभाग), अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव (ग्राम विकास विभाग), आयुक्त, (भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा), उपायुक्त (विकास) महसूली विभाग (सर्व), अभियान संचालक, राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व) यांच्या उपस्थितीमध्ये सहा महिन्यातून एकदा आढावा बैठक घेण्यात येईल.

३. जबाबदारी निश्चिती :-

ग्रामपंचायत, पंचायत समिती व जिल्हा परिषदामधील संबधित अधिकारी/कर्मचारी यांच्यावर रोपविण्यात आलेल्या पाणी गुणवत्ता संनियंत्रण आणि सर्वेक्षणाच्या प्रभावी अंमलबजायणीच्या जबाबदारीमध्ये कोणत्याही प्रकारची कसूर केल्यास, संबधित अधिकारी/कर्मचारी यांचेविरुद्ध मुंबई ग्रामपंचायत अधिनियम १९५८, महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम १९६१ या त्यांना लागू असलेल्या सेवा विषयक नियमातील तरतुदीनुसार शिस्तभंगविषयक कारवाई करण्यात येईल.

शासन निर्णय क्रमांक: डब्ल्यूक्यूएग २०१८/प्र क्र.६२/पापु-१२

सदर शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग व ग्राम विकास विभाग यांच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०७२०१०३३०९४३२८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

ANUSHKA
ANIRUDH
DALVI

Digitally signed by ANUSHKA ANIRUDH DALVI
DN: cn=ANUSHKA ANIRUDH DALVI, o=GOVERNMENT OF
MAHARASHTRA, ou=WATER SUPPLY AND
SANITATION DEPARTMENT,
postalCode=400012, st=Maharashtra,
2.5.4.20=5e0545c61337a0a053341733453
b2ac702b6a5e327330b2fe2914e0a001,
pkcs10Email=708f410308a6179c3320d0c8f5
2a5190a8c5a1c2c
serialNumber=71f1f9906c8c3d0af8d55f8
8a0830f1e3170924e3c9c7cd07f0d0c8
3319c5, cn=ANUSHKA ANIRUDH DALVI
Date: 2022.07.20 16:52:39 +05'30'

श्रीमती अनुष्का दलवी
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांचे खाजगी सचिव
२. मा. राज्यमंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांचे खाजगी सचिव
३. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, एक्सप्रेस टॉवर्स, नरिमन पॉईंट मुंबई.
७. अभियान संचालक, राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन, बेलापूर, नवी मुंबई.
८. आयुक्त, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे
९. विभागीय आयुक्त (सर्व)
१०. जिल्हाधिकारी (सर्व)
११. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व).
१२. अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण (सर्व)
१३. कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण (सर्व)
१४. सहसंचालक, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, पुणे.

शासन निर्णय क्रमांक: डब्ल्यूक्यूएम २०१८/प्र क्र.६२/पापु-१२

१५. प्रादेशिक उपसंचालक, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा (सर्व प्रादेशिक विभाग)
१६. उपसंचालक (आरोग्यसेवा), राज्य आरोग्य प्रयोगशाळा, पुणे.
१७. कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद (सर्व)
१८. जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१९. उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पाणी व स्वच्छता), जिल्हा परिषद (सर्व).
२०. उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रा.पं.), जिल्हा परिषद (सर्व).
२१. गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती सर्व.
२२. निवड नस्ती, कार्यासन पा.पु. - १२

शासन निर्णय क्रमांक: डब्ल्यूक्यूएम २०१८/प्र क्र.६२/पापु-१२

(शासन निर्णय क्रमांक -डब्ल्यूक्यूएम २०१८/प्र क्र.६२/पापु-१२ मंत्रालय मुंबई-३२, दिनांक २० जुलै, २०२२ चे सहपत्र)

पाणी गुणवत्ता सनियंत्रण आणि सर्वेक्षणाची प्रभावी अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने सहपत्र :-

नमुना-१						
ग्रामपंचायत स्तरावरील तपासणीचा निष्कर्ष						
ग्रामपंचायतीच्या हद्दीतील सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांची संख्या -						
तपासणीचा दिनांक						
अ.क्र.	स्रोताचे ठिकाण	तालुका	जिल्हा		वर्ष / महिना	
		रासायनिक फिल्ड टेस्ट किट्स			जैविक फिल्ड टेस्ट किट्स तपासणी	
		योग्य	अयोग्य	शेरा (कोणत्या घटकासाठी अयोग्य)	योग्य	अयोग्य
१	२	३	४	५	६	७
१						
२						
३						

ऑर्थोटोल्युडीन परीक्षण (Ortho-Toluidine Test)		तपासणीचा दिनांक -
योग्य	अयोग्य	शेरा
८	९	१०

ग्रामसेवकाची स्वाक्षरी

नमुना-२										
ग्रामपंचायत स्तरावर अयोग्य पाणी नमुने व TCL पावडर अहवालावर केलेली कार्यवाही										
ग्राम.पं.चे. नाव		तालुका			जिल्हा		वर्ष/महिना			
अ.क्र.	तपशील	स्रोताचा प्रकार (हातपंप, विहीर इ)	स्रोताचे स्थळवर्णन	स्रोताचा सांकेतांक	अवलंबून असलेली लोकसंख्या अंदाजे	स्रोताची स्वच्छता सर्वेक्षण- जोखीम	केलेल्या कार्यवाहीचा दिनांक	केलेली कार्यवाही	गोरा	१०
१	२	३	४	५	६	७	८	९		
१	रासायनिक/जैविक फिल्टर टेस्ट किट्स च्या तपासणीचे निष्कर्ष अयोग्य असल्यास केलेली कार्यवाही व दिनांक									
२	प्रयोगशाळेतील जैविक तपासणीचे निष्कर्ष अयोग्य असल्यास केलेली कार्यवाही व दिनांक									
३	प्रयोगशाळेतील रासायनिक तपासणीचे निष्कर्ष अयोग्य असल्यास केलेली कार्यवाही व दिनांक									
४	ओ. टी. टेस्ट अयोग्य असल्यास केलेली कार्यवाही व दिनांक									
५	टी.सी.एल. पावडर वापरण्यास अयोग्य असल्यास केलेली कार्यवाही व दिनांक									

सही- ग्रामसेवक

शासन निर्णय क्रमांक: वल्युवयुएम २०१८/प्र क्र.६२/पापु-१२

नमुना-३									
Geotesting मोबाईल ॲप व्दारे गावातील पिण्याच्या पाण्याच्या खोलीचे पाणी नमुने गोळा केल्याचा गोष्टवारा - रासायनिक/जैविक									
क्र. प. चे. नाव	तालुका	जिल्हा	वर्ष/महिना						
प्रयोगशाळेचे नाव									
अ.क्र.	वाडी/वस्तीचे नाव	खोलीचे खण्ड	खोलीचा प्रकार	खोलीचा खंडांक	खोली हंगामी/बारमाही	अवलमून असलेली लोकसंख्या	पाणी नमुना घेतल्याचा दिनांक	प्रयोग नमुना करणाऱ्याचे नाव	शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१									
२									
३									
४									
५									
६									
७									
८									
९									
१०									

टीप : प्राप्त पाणी नमुन्याची माहिती संगणकावर प्रयोगशाळेतील रसायनी /अनुजैविक तज्ञ यांनी तयार करावी.

सही - जलसुरक्षक

सही- ग्रामसेवक

शासन निर्णय क्रमांक: डब्ल्यूक्यूएम २०१८/प्र क्र.६२/पापु-१२

नमुना-४											
जिल्हा/ उपविभागीय प्रयोगशाळा- ग्रामपंचायत निहाय जैविक तपासणी अहवाल											
ग्रा. पं. चे. नाव		तालुका					जिल्हा			वर्ष	
अ. क्र.	ग्रा.पं. चे नाव	वाडी/वस्ती -चे नाव	स्रोता-चे स्थळ	स्रोता-चा प्रकार	स्रोताचा सांकेर्तांक	स्रोत हंगामी/ बारमाही	अवलंबून असलेली लोकसंख्या	पाणी नमुने गोळा केल्याचा दिनांक व वेळ	पाणी नमुने तपासल्याचा दिनांक	पिण्यास योग्य/ अयोग्य	शे रा
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१											
२											
३											
४											
५											

टीप : तपासलेल्या पाणी नमुन्याची माहिती संगणकावर व केंद्राच्या संकेतस्थळावर प्रयोगशाळेतील रसायनी/अनुजैविक तज्ञ यांनी करावी.

सही- रसायनी सही- अनुजैविक तज्ञ सही -सहाय्यक/कनिष्ठ भूवैज्ञानिक

प्रयोगशाळेत तपासलेल्या पाणी नमुन्याची माहिती संगणकावर व केंद्राच्या संकेतस्थळावर घेण्याबाबत खात्री करण्यात आलेली आहे.

वरिष्ठ भूवैज्ञानिक

शासन निर्णय क्रमांक: उस्वसूवसूपाग २०१८/प्र क्र.६२/पापु-१२

नमुना-५													
जिल्हा/उपविभागीय प्रयोगशाळा - ग्रामपंचायत विहाय पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोताचा रासायनिक तपासणीचा अहवाल													
जिल्हा													
तारीख													
तालुका													
प्रयोगशाळेचे नाव													
अ. क्र.	ग्रा.पं. चे नाव	वाडी/ वस्ती चे नाव	स्रोता चे नाव	स्रोताचा प्रकार	स्रोताचा सांकेतांक	पाणी नमुने गोळा केल्याचा दिनांक	स्रोत हंगामी/ बारगारी	पाणी नमुने तपासलेल्या सा दिनांक	पाणी पिण्यास योग्य/अयोग्य	पाणी पिण्यास अयोग्य असल्यास कोणत्या रासायनिक घटकाने माहित आहे.	माहित घटकाची मात्रा	नोंद	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	
१													
२													
३													

एखादा स्रोत एकापेक्षा जास्त रासायनिक घटकगंराही माहित असले तर त्याच्याली नमून करावे.

टीप : तपासलेल्या पाणी नमुन्याची माहिती संगणकावर व गॅझट शाराणाच्या संकेतारथळावर प्रयोगशाळेतील पराचनी/अनुज्ञेविक राह्य यांनी करावी.

सही- रसायनी

सही- अनुज्ञेविक तज्ञ

सही -रासायनिक/कनिष्ठ भूवैज्ञानिक

प्रयोगशाळेत तपासलेल्या पाणी नमुन्याची माहिती संगणकावर व गॅझट शाराच्या संकेतारथळावर घेण्यामाभर खात्री करण्यार आलेली आहे

वरिष्ठ भूवैज्ञानिक

नमुना - ६														
District / Sub division lab- Chemical/Bacteriological Testing Report Format														
Sr No	District	Taluka	Name of Panchayat	Name of Village	Name of Habitation	Location	Type of Source	Sample Received Date	Sample Testing Date	Lab Ref	Ph	TDS (mg/L)	Turb. (NTU)	Chloride (mg/L)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1														
2														
3														

Total Alkalinity (mg/L)	Total Hardness (mg/L)	Sulphate (mg/L)	Iron (mg/L)	Total Arsenic (mg/L)	Fluoride (mg/L)	Nitrate (mg/L)	T.Coli. (MPN/100 ml)	E.Coli. (MPN/100 ml)	Free Residual Chlorine (mg/L)	Colour (hazen units)	Odour	Remarks
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

टीप : तपासलेल्या पाणी नमुन्यांची माहिती संगणकावर व केंद्राच्या संकेतस्थळावर प्रयोगशाळेतील रसायनी/ अनुजैविक तज्ञ यांनी करावी.

सही- रसायनी

सही-अनुजैविक तज्ञ

सही-सहाय्यक/कनिष्ठ भूवैज्ञानिक

प्रयोगशाळेत तपासलेल्या पाणी नमुन्यांची माहिती संगणकावर व केंद्राच्या संकेतस्थळावर घेण्याबाबत खात्री करण्यात आलेली आहे

वरिष्ठ भूवैज्ञानिक

पृष्ठ ३१ पैकी २९

प्रपत्र - अ

तालुका/जिल्हा/विभागीय स्तरावरील आढावा बैठक विषयसूची

- सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांची माहिती अद्ययावत करणे.
- ज्या सार्वजनिक स्रोतांचे पाणी पिण्यासाठी वापरले जात नाही, अशा स्रोतांची स्वतंत्र यादी तयार करणे.
- सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे स्वच्छता सर्वेक्षण करणे.
- सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याचे दैनंदिन व नियमित शुद्धीकरण करणे.
- सार्वजनिक पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतांचे रासायनिक व जैविक तपासणी करणे.
- पाणी तपासणीसाठी हाताळलेल्या वाड्या वस्त्या/स्रोतांची माहिती
- रासायनिक व जैविक तपासणीमध्ये दुषित आढळलेल्या नमुन्यांबाबत केलेली कार्यवाही.
- क्षेत्रिय परीक्षण संच (फिल्ड टेस्ट किट्स) वितरण व वापर करणे.
- ऑर्थोटोल्युडीन परीक्षण (Ortho-Toluidine Test) व जैविक तपासणी परस्पर संबंध
- ब्लिचिंग पावडरची उपलब्धता, वापर व गुणवत्ता सविस्तर माहिती.
- पाणी गुणवत्तेबाबत केलेल्या प्रतिबंधात्मक कार्यवाही.
- पाणी गुणवत्ता विषयक प्रशिक्षण व जनजागृती.
- पाणी गुणवत्ता विषयक केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावरील (IMIS) नोंदी.
- जलसुरक्षक नेमणूक व प्रोत्साहन भत्ता निधी वितरण.